

Schoolplan 2019 - 2023

*Samen maken
wij de school
voor, van en
met de leerlingen*

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Doelen en functie.....	5
1.2 Proces	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2. Uitgangspunten van het bestuur	7
2.1 VariO-onderwijsgroep.....	7
2.2 Strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022.....	7
2.3 Missie, visie en onderwijspijlers VariO.....	7
2.4 De koers als kompas	8
3. Profiel van het Zuyderzee Lyceum	9
3.1 Inleiding.....	9
3.2 Onze identiteit	9
3.3 Onze kernwaarden.....	9
3.4 Onze missie en visie.....	10
3.5 Sterke punten en verbeterpunten	11
3.6 Onze opdracht.....	11
4. Ons onderwijs	13
4.1 Onderwijsdoelen.....	13
Ambitie 1: Uitdagend onderwijs voor elke leerling	13
Ambitie 2: Eigentijds onderwijs	14
Ambitie 3: Brede vorming	14
Ambitie 4: Samenwerking in de regio	15
Ambitie 5: Een leven lang leren en continu verbeteren	15
4.2 Onderwijsaanbod.....	16
4.3 Onderwijstijd.....	19
4.4 Leerlingparticipatie	19
Ouderparticipatie	20
4.5 ICT op het Zuyderzee Lyceum.....	20
4.6 Taalachterstand.....	21
4.7 Maatschappelijke stage.....	22
4.8 Burgerschapsvorming.....	22
4.9 Sponsorgelden.....	23
5. Begeleiding op maat	25
5.1 Leerlingbegeleiding.....	25
5.2. Veiligheid	28

6. Samenwerking	30
6.1 Samenwerking met de Bonifatius mavo	30
6.2 Passend onderwijs	30
6.3 Verbinding met de omgeving.....	31
7. Personeel	32
7.1 Bekwaam zijn en bekwaam blijven.....	33
7.2 Bevoegdheden, competenties en bekwaamheden.....	33
7.3 De gesprekkencyclus.....	36
7.4 Onderwijskwaliteit gekoppeld aan personeelsbeleid.....	37
8. Kwaliteit.....	39
8.1 Kwaliteitsgebieden - doelen.....	39
Onderwijsproces.....	39
Schoolklimaat	39
Onderwijsresultaten.....	39
Kwaliteitszorg en ambitie	39
Financieel beheer	40
8.2 Continu verbeteren – borging van kwaliteit.....	42
Gebruikte documenten	44
Bijlage Geformuleerde doelen schoolplan 2019-2023.....	45

Voorwoord

'*Samen maken wij de school voor, van en met de leerlingen*' Een motto dat past bij het Zuyderzee Lyceum. Een school waar mensen werken met veel aandacht voor leerlingen. Zij bieden goed onderwijs en begeleiden de leerlingen bij het bereiken van hun doelen en bij het maken van keuzes. Het is een motto dat we waarmaken. Vandaar dat hij op de voorkant van ons schoolplan prijkt.

Met genoegen presenteren wij ons schoolplan voor de periode 2019-2023. Dit schoolplan is afgestemd op de vertaling van het strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022 en is in samenhang met de locatiejaarplannen die door de teams van de locaties zijn opgesteld. In het schoolplan beschrijven we de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Deze thema's komen overeen met de standaarden die de inspectie onderscheidt in het onderzoekskader 2017 en de afspraken uit het sectorakkoord. We beschrijven onze sterke en minder sterke kanten en schetsen een beeld van wat wij komende jaren willen bereiken, onze ambities. Vanuit het schoolplan worden ieder jaar de locatiejaarplannen gemaakt, waarin de doelen die wij onszelf stellen verder geconcretiseerd zullen worden. Hierin mogen locaties de ruimte pakken om eigen kleur en geur aan te brengen. Eenheid in verscheidenheid

Het schoolplan schept de kaders voor de ontwikkeling van de zes locaties van het Zuyderzee Lyceum in de komende vier jaar. Het beschrijft onze ambities, waar we naartoe willen en waarom, maar laat ruimte voor het 'hoe'.

We zullen niet op alle terreinen onze ambities kunnen waarmaken. Tussentijds maken we hier bewust en weloverwogen keuzes in. Ons streven is dat we in de komende periode van vier jaar met tal van initiatieven ons onderwijs verrijken én de kwaliteit behouden.

Het schoolplan beschrijft in hoofdlijnen wat, waarom en op welke manier wij de komende vier jaren onze onderwijsambities vormgeven op de zes locaties van het Zuyderzee Lyceum:

Caleido Lemmer en Emmeloord (resp. brinnummers 20CR07 en 20CR06)

Vakcollege Noordoostpolder (brinnummer 20CR01)

X-tuur (brinnummer 20CR05)

Zuyderzee Lyceum Emmeloord Junior (brinnummer 20CR05)

Zuyderzee Lyceum Emmeloord Senior (brinnummer 20CR00)

Zuyderzee Lyceum Lemmer (brinnummer 20CR03)

Het Zuyderzee Lyceum is onderdeel van de VariO-onderwijsgroep (bestuursnummer 41195). VariO vormt het bevoegd gezag over twee scholen: de Bonifatius mavo (brinnummer 02KR) en het Zuyderzee Lyceum (brinnummer 20CR). Onze scholen zijn gehuisvest in Emmeloord en Lemmer.

Dit schoolplan is het beleidsdocument voor de schoolplanperiode 2019-2023.

Instemming MR d.d.: 29 juni 2020

Vastgesteld door College van Bestuur d.d.: 29 juni 2020

Waar ouders staat, worden ouders en verzorgers bedoeld.

1. Inleiding

1.1 Doelen en functie

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van de vertaling van het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022, onze missie, onze visie en onze ambities. We hebben diverse instrumenten ingezet om op basis van de huidige situatie onze sterke kanten en verbeterpunten in kaart te brengen. Vanuit deze sterke kanten en verbeterpunten, de kaders uit de vertaling van het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022 ([klik hier](#)) de afspraken uit het geactualiseerde sectorakkoord 2018 ([klik hier](#)) en de kwaliteitsgebieden uit het onderzoekskader van de inspectie ([klik hier](#)) hebben we ambities en doelen geformuleerd voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een planningsdocument en als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders voor de planperiode 2019-2023. In relatie met dit schoolplan worden jaarlijks de locatiejaarplannen opgesteld. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken of de gestelde ambities en doelen gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

1.2 Proces

Dit schoolplan is opgesteld door de schoolleiding en na instemming van de MR ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur. In 2017 zijn we begonnen met het verzamelen van alle meningen en ideeën over de ontwikkeling van de scholen/locaties van VariO in de komende jaren. Dit heeft in 2018 geleid tot een missie en visie die is vastgelegd in het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022. Echter, de strategische koers werd niet door alle medewerkers omarmd en om die reden is er (na een rondgang langs de teams) eind 2019 een vertaling van de strategische koers verschenen. In de vertaling moet duidelijker naar voren komen dat de koers kaders biedt voor school- en locatieplannen. De koers moet niet beknellend of beperkend zijn, maar biedt juist ruimte voor de ontwikkeling van **onderwijs voor en van onze leerlingen**. Iedere locatie kan daar zijn eigen invulling aan geven, maar dan wel passend bij de visie en kaders van onze onderwijsgroep.

Ondertussen zijn de teams op de locaties aan de slag gegaan met het formuleren van hun onderwijskundige ambities. Deze zijn vastgelegd in de locatiejaarplannen. De vertaling van het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022, de locatiejaarplannen alsmede de uitkomsten van recente inspectierapporten en diverse evaluaties vormen de basis voor dit schoolplan. We verwachten hiermee voldoende basis te hebben gelegd om stappen te maken in alle beschreven ontwikkelrichtingen. Wat betreft de uitvoering van het schoolplan geven we dan ook veel verantwoordelijkheid aan de medewerkers. Zij zijn immers de professionals die hier op de werkvloer uitvoering aan geven. Aan het eind van ieder schooljaar zullen de teams de locatiejaarplannen voor het komend jaar opstellen. Ieder jaar blikken de teams ook terug: zijn de ambities en doelen in voldoende mate gerealiseerd? Op deze wijze geven ook de teams vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

1.3 Leeswijzer

Het schoolplan is opgesteld binnen de kaders van de vertaling van het strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022, welke is samengevat in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat over het profiel van onze school en hoe we dat verder willen ontwikkelen in de periode van 2019-2023.

In hoofdstuk 4 beschrijven we ons onderwijsaanbod en onze doelen en ambities voor de komende jaren. Hoofdstuk 5 beschrijft ons begeleidingsaanbod. De samenwerking met diverse partners geven we weer in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 beschrijven we het onderdeel personeel in relatie tot de kwaliteitscultuur. Onze kwaliteitszorg wordt tot slot beschreven in hoofdstuk 8. In hoofdstuk 4 en 8 van dit schoolplan zijn de ambities uitgewerkt in doelen voor het jaar 2023. In een bijlage zijn alle doelen samengevoegd zodat in een oogopslag helder wordt waar het Zuyderzee Lyceum de komende jaren naartoe werkt.

Het schoolplan wil elke belanghebbende duidelijkheid geven over wat we willen bereiken met het onderwijs op deze school en hoe we dat dagelijks vorm zullen geven.

2. Uitgangspunten van het bestuur

2.1 VariO-onderwijsgroep

Het Zuyderzee Lyceum is onderdeel van de VariO-onderwijsgroep. VariO vormt het bevoegd gezag over de Bonifatius mavo, een katholieke categorale mavo in Emmeloord en het Zuyderzee Lyceum, een brede openbare scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Emmeloord en Lemmer.

Het Zuyderzee Lyceum bestaat uit:

- Caleido, onderwijs voor anderstaligen in Emmeloord en Lemmer
- Vakcollege Noordoostpolder, basis- en kaderberoepsgericht onderwijs in Emmeloord (samenwerkingsschool met het Emelwerda College)
- X-tuur, zelfsturend voortgezet onderwijs in Emmeloord (mavo, havo, vwo)
- Zuyderzee Lyceum Emmeloord Junior (onderbouw mavo t/m gymnasium)
- Zuyderzee Lyceum Emmeloord Senior (bovenbouw mavo t/m gymnasium)
- Zuyderzee Lyceum Lemmer (vmbo-basisberoepsgericht t/m gymnasium)

Vanuit verschillende locaties bieden wij de leerlingen een maatwerkgerichte en veilige leeromgeving en ondersteunen hen bij het eigen leerproces. Hierbij kijken wij voortdurend naar wat hun talenten zijn en wat de omgeving van hen vraagt. Voor nu en in de toekomst. We hebben oog voor al onze leerlingen.

VariO Onderwijsgroep wil leerlingen in een **uitdagende omgeving** optimaal voorbereiden op hun toekomst. Om dit te bereiken leveren we op alle fronten (onderwijs, organisatie en financiën) **hoge kwaliteit**. Door als scholen middenin de regio te staan en **samen te werken** met onze omgeving zullen we hier nog beter in slagen. Daarom werken we de komende jaren aan een cultuur waarin dit expliciet zichtbaar is.

2.2 Strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022

Ter voorbereiding op de schoolplanperiode 2019-2023 heeft het bestuur volgens een vooraf vastgesteld traject de strategieën op bestuursniveau bepaald voor de komende schoolplanperiode. Deze zijn kaderstellend voor het op te stellen schoolplan van onze school.

Alvorens het strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022 definitief vast te stellen is hierover overlegd met het managementteam, Raad van Toezicht, de medezeggenschap en hebben teams de gelegenheid gehad adviezen uit te brengen. De GMR heeft instemming verleend aan dit strategisch koersbeleidsplan voor de periode 2018-2022.

Hetgeen hierna volgt is de essentie van de vertaling van het geformuleerde strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022.

2.3 Missie, visie en onderwijspijlers VariO

Missie

‘Elke leerling en zijn talent wordt door ons gezien en in staat gesteld een leven lang te leren’

• Ambitie

VariO wil zich de komende vier jaar ontwikkelen tot een organisatie die voortgezet onderwijs aanbiedt dat past bij de ontwikkeling van elke leerling. Iedere leerling wordt bij ons gezien. We bieden als

onderwijsgroep continu maatwerk, zodat goed in beeld is wat de onderwijsbehoefte is van onze leerlingen. Met de gestelde ontwikkeldoelen die zijn geformuleerd in de locatieplannen, maken we de bestaande scholen binnen onze groep klaar voor deze toekomstvisie. Daarmee doen wij recht aan onze leerlingen en de verschillen binnen VariO.

• Missie

Elke leerling wordt door ons gezien en in staat gesteld een leven lang te leren. De middelbare schoolperiode is in de ogen van VariO namelijk geen afgesloten fase, maar juist onderdeel van de voorbereiding op een leven lang leren en het ontwikkelen van talent.

• Visie

Leerlingen zijn continu aan het leren. Er wordt daarom bij VariO gewerkt aan de kennis en vaardigheden van leerlingen die nodig zijn voor een leven lang leren zoals: focus op leren, kennis vergaren, kritisch omgaan met deze kennis, creativiteit, veerkracht, verbazing, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, leiderschap, moed, samenwerking, zelfreflectie, verantwoordelijkheid en het verwoorden van ambities. Hierbij volgen we de ontwikkeling van de leerling.

• Pijlers

Onze strategische koers leunt op drie pijlers die de komende vier jaar onze uitgangspunten zijn:

- 1. Elke leerling ontvangt de ondersteuning die hij/zij nodig heeft. Elk kind wordt gezien;**
- 2. Een open, stimulerende en veilige ontwikkel- en werkomgeving;**
- 3. Docenten zijn de professionals, zij doorlopen een continu proces van leren en verbeteren.**

2.4 De koers als kompas

De opzet en stijl van het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022 willen we graag toelichten. De term 'Koers' zegt het eigenlijk al: dit strategisch document is opgesteld om richting te geven aan de ambities en het handelen van VariO, te inspireren en uit te dagen. Het gaat om een doorgaande ontwikkeling passend bij de diversiteit van de scholen vanuit gezamenlijke doelen en niet in de laatste plaats vanuit gedeelde waarden. Vanuit verschillende startposities wordt de reis, de route ondernomen. Het gaat niet om doelen die als het ware afgevinkt kunnen worden. Passend bij de besturingsfilosofie van VariO heeft het Zuyderzee Lyceum de ruimte om in haar schoolplan een eigen vertaling te maken van de ambities in het strategische koersbeleidsplan VariO 2018-2022. De koers geeft de richting aan. In dit schoolplan wordt die richting verder uitgewerkt passend bij de visie, ambities en ontwikkeling van het Zuyderzee Lyceum. Helemaal concreet worden de ambities en doelen in de locatiejaarplannen. Hierin zien we tevens de diversiteit van onze locaties weer. De locaties van het Zuyderzee Lyceum krijgen de ruimte om in hun locatiejaarplan een eigen vertaling te maken van de doelen in dit schoolplan 2019-2023.

3. Profiel van het Zuyderzee Lyceum

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk is dragend voor ons werk in de komende schoolplanperiode 2019-2023. We verantwoorden hier vanuit welke opvattingen ons onderwijs verzorgd wordt. Deze opvattingen zijn gebaseerd op de visie van het Zuyderzee Lyceum en de conclusies die de teams getrokken hebben uit de verzamelde gegevens. Dit alles binnen de kaders van de vertaling van het strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022. Daarnaast is een interne en externe analyse van onze school uitgevoerd (tevredenheidsonderzoeken, cultuuronderzoek, inspectierapporten, lesobservaties, risico-inventarisatie management, e.d.) Dat heeft geresulteerd in een aantal sterke kanten en verbeterpunten van onze organisatie. Al deze gegevens samen zijn gebruikt om de meest passende strategieën te kiezen voor de komende vier jaar. In hoofdstuk 4 en 8 van dit schoolplan zijn de ambities uitgewerkt in doelen voor het jaar 2023. In een bijlage zijn alle doelen samengevoegd zodat in een oogopslag helder wordt waar het Zuyderzee Lyceum de komende jaren naartoe werkt.

3.2 Onze identiteit

Het Zuyderzee Lyceum is een openbare school waar iedereen welkom is, ongeacht sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Actieve pluriformiteit is een kenmerk van het openbaar onderwijs. Wij geven actief en bewust aandacht aan de verscheidenheid in levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in de Nederlandse samenleving. Bij ons komen verschillende opvattingen bij elkaar en laten wij leerlingen op basis van de beginselen van onze democratische rechtsstaat met elkaar in discussie gaan. Niet om de ander te overtuigen van het eigen gelijk, maar om kritisch naar zichzelf en medeleerlingen te leren kijken en om onderscheid te leren maken tussen feiten, waarden en meningen. Als je weet wat anderen beweegt, kun je beter met elkaar samenleven.

Onze leerlingen mogen zichzelf zijn en in ons handelen willen wij een bijdrage leveren aan hun ontwikkeling tot zelfbewuste, initiatiefrijke, verantwoordelijke, betrokken en sociale burgers in een steeds veranderende maatschappij.

Wij zijn gelijkwaardig. Dat betekent dat wij elkaar met respect behandelen. Wij zijn echter niet gelijk omdat wij van elkaar verschillen in o.a. talenten en vaardigheden. Het is de missie van het Zuyderzee Lyceum om onze leerlingen in staat te stellen hun talenten en vaardigheden optimaal te ontwikkelen. De school stelt hier faciliteiten voor beschikbaar.

3.3 Onze kernwaarden

Het Zuyderzee Lyceum werkt vanuit vier kernwaarden. Deze kernwaarden zijn:

1. Betrokken en ontmoeten > Samen maken wij de school
2. Hart voor onze leerlingen en elkaar > Leerlingen en medewerkers voelen zich welkom en veilig en worden gezien
3. Aandacht > Er is aandacht voor de verschillen van eenieder
4. Professionaliteit > Wij zijn professioneel in ons handelen en doen wat we zeggen

Pedagogisch-didactisch klimaat

Kinderen leren optimaal in een omgeving waarin ze zich veilig en geaccepteerd voelen. We gaan uit van vertrouwen en respect voor elkaar. We erkennen en waarderen verschillen. We zien de leerling en zijn ouders. We werken op basis van gelijkwaardigheid. Een positieve sfeer, met veel aandacht voor normen en waarden: dat mag worden verwacht van het Zuyderzee Lyceum. We vinden het belangrijk dat leerlingen, medewerkers en ouders respectvol met elkaar omgaan in een positief

pedagogisch klimaat. De schoolomgeving biedt ruimte aan maatwerk, talentontwikkeling, samenwerking, betekenisvol leren, blended learning (een mix van leren met en zonder technologie; bijvoorbeeld: een combinatie van e-learning en klassikaal leren) en maatschappelijke ontwikkelingen. In deze omgeving denken wij de leerlingen te kunnen inspireren, uit te dagen, te motiveren zodat ze zichzelf kunnen ontdekken (in relatie tot de ander) en ontwikkelen. Wij willen dat leerlingen en medewerkers trots zijn op zichzelf, hun ontwikkeling en resultaten. Hierbij zijn onze kernwaarden het uitgangspunt.

3.4 Onze missie en visie

Goed onderwijs gaat over de vraag wat je er mee wil bereiken. Volgens Biesta (2014) dienen we aandacht te besteden aan drie doeldomeinen: kwalificatie en socialisatie en subjectificatie.

- **Kwalificatie** betreft het verwerven van vaardigheden, attitude en houding.
- **Socialisatie** draait om de manieren waarop we via onderwijs deel worden van bestaande tradities en praktijken.
- **Subjectificatie of persoonsvorming** gaat over emancipatie en vrijheid en over de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat.

De essentie van *subjectificatie* is volgens Biesta een persoon *vrij, volwassen en verantwoordelijk* in de wereld te laten zijn.

Onze kernwaarden en de drie doeldomeinen vormen de essentie van onze missie en visie.

Missie

‘Zelf denken en samen doen’

We bereiden onze leerlingen voor op hun toekomst, waarbij we hen uitdagen al hun talenten optimaal te ontwikkelen. We laten onze leerlingen tot hun recht komen in hun ontwikkeling tot een individu met verantwoordelijkheid voor zichzelf, hun omgeving en de maatschappij. We leiden onze leerlingen toekomstgericht en kritisch op: voor de samenleving van morgen. Ze leren zelfstandig te denken, leergierig te blijven en constructief met anderen samen te werken. Het worden verantwoordelijke burgers die hun weg weten te vinden in de multimediamaatshappij en die weten hoe ze samen met anderen resultaten kunnen boeken.

Visie

‘Talent, ontwikkeling en passie’

We bieden een uitdagende en veilige leeromgeving waar leerlingen en medewerkers zichzelf optimaal kunnen ontplooiën. Wij zijn een school waar leerlingen hun talenten en passie kunnen inzetten, vanuit de zekerheid dat zij van andere leerlingen mogen verschillen.

Om dit te realiseren geven we aandacht aan de volgende basisbehoeften:

Relatie

Leerlingen presteren beter in een groep waarin de sfeer en verstandhouding met medeleerlingen en docenten goed is.

Competentie

Leren wordt betekenisvoller voor leerlingen als zij gewaardeerd worden en gestimuleerd worden in de dingen die zij al kunnen.

Autonomie

Net als volwassenen vinden leerlingen het prettig als zij zelf ook keuzes maken bij het leren en daardoor medeverantwoordelijk worden voor hun leerprestaties.

3.5 Sterke punten en verbeterpunten

Ter voorbereiding van het schoolplan is bijgaande SWOT-analyse van de school gemaakt waarbij de sterke kanten van de school worden genoemd en de verbeterpunten. De analyse is gebaseerd op verschillende tevredenheidsonderzoeken (vensters voor verantwoording, medewerkers tevredenheids onderzoek) en rapporten (inspectie, visitatie).

Sterke kanten	Verbeterpunten
<ul style="list-style-type: none">• Een veilige school, er wordt weinig gepest• Betrokken en bekwame docenten en medewerkers• Prettige school en goede sfeer• Veel initiatieven en vernieuwingen• Leerlingen mogen zichzelf zijn• Ontwikkelingen richting maatwerk• Alle opbrengstenkaarten voldoende en basistoezicht bij inspectie• Goed ingerichte zorg en ondersteuning• Onderwijs sluit aan op niveau van leerlingen• Moderne ICT-voorzieningen• Contact ouders en school• Breed aanbod en buitenschoolse activiteiten	<ul style="list-style-type: none">• Eigenaarschap bij leerlingen en docenten• Medezeggenschap leerlingen• Functiebouwwerk en carrièreperspectief medewerkers• Gepersonaliseerd leren; meer motivatie bij leerlingen door maatwerk, meer eigen keuzes en eigen verantwoordelijkheid• Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur• Professionele cultuur• Lessen aan laten sluiten bij actualiteit• Zichtbaarheid schoolleiding• Communicatie binnen de school• Werkdruk personeel• Formatie in lijn met financiën

3.6 Onze opdracht

Het Zuyderzee Lyceum wil een school zijn waar leerlingen trots zijn op wie ze zijn, wat ze doen en wat ze bereikt hebben. De opdracht voor de komende jaren is in het kort om het teruglopend leerlingenaantal het hoofd te bieden, doorlopend bezig te zijn met onderwijskundige ontwikkelingen en kwaliteitsborging en een gezonde bedrijfsvoering. Een complexe opdracht, maar wel één waar het Zuyderzee Lyceum de komende jaren voor staat. Er staan twee nieuwbouwprojecten voor het Zuyderzee Lyceum gepland: in Lemmer en in Emmeloord (samen met het Emelwerda College en de Bonifatius mavo). De intentie is om de nieuwbouw te realiseren in 2023. Bij de nieuwbouwprojecten worden leerlingen, ouders en medewerkers betrokken. Bij het ter perse gaan van dit document kan worden gemeld dat zowel Lemmer als Emmeloord in de verkennende fase verkeren.

Leerlingenaantal

De afgelopen jaren is het leerlingenaantal van het Zuyderzee Lyceum gestaag gedaald, van 1951 leerlingen in 2012 naar 1742 leerlingen in 2020. Dat is deels te wijten aan de demografie: er zijn minder kinderen in ons voedingsgebied dan in het verleden. De school bevindt zich in een krimpregio. Voor de komende jaren wordt ongeveer 8% krimp verwacht. Het verhogen van het leerlingenaantal is

iets waar we zelf een belangrijke rol in kunnen spelen. We ondervinden concurrentie van andere scholen in de Noordoostpolder. We zullen in de komende jaren doorlopend aandacht moeten hebben voor hoe we onszelf presenteren, wat we presenteren en dat ook actief uitdragen. Het huis moet op orde zijn, daarmee bedoelen we de randvoorwaarden om goed onderwijs te kunnen geven zoals: lesroosters, ICT-infrastructuur, Magisteromgeving. Om bovengemiddeld goed te worden en blijven, moeten we steeds een beetje beter worden in wat we doen en onszelf ambitieuze doelen stellen.

Om de effecten van de krimp op te vangen moet er ingezet worden op het in standhouden van een flexibele schil van personeelsleden. Dit vraagt om een nauwgezette afstemming van vraag en aanbod binnen een strategisch HRM-beleid op VariO- en locatieniveau. Dit beleid dient nog ontwikkeld te worden.

Doorlopende (onderwijskundige) ontwikkeling

We moeten onszelf blijven ontwikkelen en waarmaken wat we beloven. We kunnen daarbij als school groeien om meer en meer een lerende organisatie te zijn. Dat betekent dat we blijven reflecteren en door onszelf de vraag te stellen of we nog met de goede dingen bezig zijn en of we die dingen goed genoeg doen. Een punt van aandacht is hierbij de kwaliteitsborging, dat wil zeggen dat we alle activiteiten die we ondernemen opnemen in een jaarkalender en systematisch uitvoeren volgens de cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren. In hoofdstuk 8 wordt dit onderwerp uitgewerkt.

We zullen met de organisatie van ons onderwijs moeten anticiperen op de daling van ons leerlingenaantal en daarnaast zullen we ons sterker moeten profileren om onderscheidend en aantrekkelijk te zijn voor nieuwe leerlingen.

Visiegerichte en beleidsrijke inzet van financiële middelen

Het leerlingenaantal is gedaald in de afgelopen zeven jaar, maar de uitgaven zijn niet in gelijke tred mee gedaald. We zullen in de komende jaren de uitgaven en de inkomsten beter in balans moeten brengen, zonder afbreuk te doen aan kwalitatief goed onderwijs. Die ruimte biedt het bestuur aan locaties. In het locatiejaarplan kan een locatie onderwijskundige speerpunten beschrijven waarbij een beroep kan worden gedaan op een investeringsimpuls vanuit de kaderbrief (richtinggevend zijn thema's uit dit schoolplan en de koers). Het zal doorlopend zoeken zijn naar een efficiëntere organisatie van ons onderwijs, waarbij we de balans moeten zoeken tussen investeren waar het nodig is en bezuinigen waar het kan. Het is hierbij belangrijk om de juiste keuzes te maken, waardoor er geen afbreuk plaatsvindt van de onderwijsvisie en kwaliteit van onderwijs. Het hele team van een locatie moet dan ook betrokken worden bij gesprekken over de onderwijsvisie, de keuzes die gemaakt worden en inzicht krijgen in de locatiebegroting. Het meest krachtige effect zal ontstaan wanneer we onze onderwijskundige visie kunnen koppelen aan een efficiënte organisatie van ons onderwijs en een efficiënte inzet van ons personeel. Op die manier blijft het Zuyderzee Lyceum een aantrekkelijke school met voldoende keuze- en ontwikkelingsmogelijkheden voor de leerlingen en de medewerkers, een school die ook in de toekomst haar positie verdient en behoudt.

4. Ons onderwijs

4.1 Onderwijsdoelen

Doelstellingen van ons onderwijs

We willen leerlingen inspireren, motiveren, uitdagen, zichzelf laten ontdekken en ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen trots zijn op zichzelf en hun prestaties. Hierbij zijn onze kernwaarden het uitgangspunt. In het strategische koersbeleidsplan van VariO streven we ernaar dat leerlingen opgeleid worden tot (relatief) zelfstandige jongvolwassenen die optimaal kunnen doorstromen naar het juiste vervolgonderwijs. Hierbij wordt ingezet op talenten die leerlingen hebben en wordt maatwerk geboden om aan te sluiten bij ontwikkelperspectieven van de leerling. Om dit te realiseren heeft VariO de volgende onderwijspijlars in haar strategische koers (vertaling geformuleerd):

1. Elke leerling ontvang de ondersteuning die hij/zij nodig heeft. Elk kind wordt gezien;
2. Een open, stimulerende en veilige ontwikkel- werkomgeving;
3. Docenten zijn de professionals, zij doorlopen een continu proces van leren en verbeteren.

Deze onderwijspijlars vinden we terug in de doelstellingen van ons onderwijs, die op hun beurt gerelateerd zijn aan vijf belangrijke ambities in het sectorakkoord (2017).

Ambitie 1: Uitdagend onderwijs voor elke leerling

De leerling staat bij ons centraal in het onderwijs. Dit betekent dat we maatwerk bieden, verschil in niveau en tempo mogelijk maken en investeren in gepersonaliseerd leren*. Elke leerling heeft recht op goed onderwijs dat haar of hem motiveert en uitdaagt het beste uit zichzelf te halen. Door meer flexibele leerroutes en onderwijs op maat willen we alle leerlingen uitdagen, meer eigenaarschap geven over het eigen leerproces en stimuleren hun talenten te ontwikkelen. Het aanbieden van uitdagend onderwijs is ons doel en dat komt tot uiting in de eerste ambitie van het sectorakkoord: **‘uitdagend onderwijs voor elke leerling’**. Dit komt allereerst tot uitdrukking in de kwaliteit van de lessen. Naar de maatstaven van de inspectie wordt dit gewaardeerd als goed. Binnen de lestijd organiseren wij projectweken waarin plaats is voor verschillende projecten en het profielwerkstuk. Vakoverstijgende activiteiten vinden op verschillend niveau plaats.

** In tegenstelling tot wat vaak beweerd wordt, is gepersonaliseerd leren niet per se gericht op de individuele leerling. Het is erop gericht om de leerlingen zo veel mogelijk te ontwikkelen en hierbij wordt gekozen voor een aanpak die aansluit op de leerling. Gepersonaliseerd leren kan zowel leerling gestuurd als docent gestuurd zijn. (www.vernieuwewonderwijs.nl)*

Hargreaves (2006) geeft hierbij aan dat leerling en leraar, ieder met een eigen rol, samen verantwoordelijk zijn voor het leerproces. De leeromgeving maakt vraagsturing door de leerling mogelijk, waarbij rekening wordt gehouden met de interesses en leerstijl van de leerling. “Gepersonaliseerd leren is het afstemmen van didactiek, pedagogiek, curriculum en de leeromgeving, vóór leerlingen en dóór leerlingen, om zo tegemoet te komen aan hun verschillende leerbehoeftes en ambities” (Hargreaves, 2006).

Leren is gepersonaliseerd wanneer het aansluit bij de individuele leerbehoeften van leerlingen. Dit betekent echter niet dat het leren ook een individuele aangelegenheid is. Leren vindt plaats in interactie met medeleerlingen, leerkrachten, ouders en de leeromgeving. Leren vraagt om deelname aan gezamenlijke activiteiten (Moje, 2007).

Doel 1: In 2023 bieden de docenten binnen de kaders van leerlijnen en de mogelijkheden maatwerk in uitleg, steun en begeleiding van de leerling. De leerling wordt gezien en gesteund en gestimuleerd om prestaties te behalen. We erkennen de verschillen tussen leerlingen in niveaus en leerbehoeften en passen de inrichting van ons onderwijs hierop aan

Ambitie 2: Eigentijds onderwijs

Het Zuyderzee Lyceum zet zich ervoor in om de mogelijkheden die ICT biedt maximaal te benutten voor het onderwijs en (digitale) didactiek. Eigentijds en uitdagend onderwijs voor alle leerlingen vergt een goed aanbod van eigentijdse voorzieningen. De tweede ambitie gaat over '**eigentijdse voorzieningen**'. Op de locaties van het Zuyderzee Lyceum wordt volop gewerkt met blended learning, digitaal lesmateriaal en docenten zijn geschoold in het gebruik ervan. Leerlingen werken op een aantal locaties met een eigen device en worden vaardig gemaakt in digitale geletterdheid. Dat betekent dat de randvoorwaarden om eigentijds onderwijs te kunnen bieden optimaal zijn binnen de scholen. Eigentijds betekent voor ons ook dat we onze leerling goed willen toerusten voor een succesvol vervolg in hun school- en maatschappelijke carrière. Dat doen we door het aanleren van brede vaardigheden*.

* Marzano en Heflebower (2012): *'Wat moeten leraren doen om ervoor te zorgen dat leerlingen kunnen slagen in een wereld waarvan we niet weten hoe die er straks uitziet? Er zijn vijf categorieën vaardigheden die in de 20e eeuw zijn ontwikkeld en uitvoerig onderzocht, waarvan wordt verwacht dat ze in de 21^e eeuw nog steeds zullen worden gebruikt. Het zijn:*

Cognitieve vaardigheden

- Analyseren en gebruik maken van informatie
- Aanpakken van complexe problemen en zaken
- Creëren van patronen en mentale modellen

Conatieve vaardigheden

- Jezelf kennen & beheersen
- Begrijpen van & interactie met anderen

Doel 2: In 2023 benut de docent de mogelijkheden van ICT en eigentijdse leermiddelen zo optimaal mogelijk voor het verzorgen van zijn lessen en het digitaal vaardig maken van de leerlingen. De leerling werkt met digitale (adaptieve) leermiddelen die zijn leerbehoeften ondersteunen. Intern opgeleide iCoaches verzorgen aanvullende scholing door het geven van workshops en trainingen op alle locaties van het Zuyderzee Lyceum.

Ambitie 3: Brede vorming

De derde ambitie betreft '**meer aandacht voor de brede vorming van leerlingen**'. Onderwijs heeft een brede - drievoudige - opdracht: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. De brede vormende taak van de school verdient de volle aandacht. We zien het als onze opdracht om elke leerling de mogelijkheid te bieden hier gericht aan te werken. Dat betekent concreet dat we werken aan goed burgerschapsonderwijs en zorgdragen voor een soepele doorstroom van onze leerlingen naar het vervolgonderwijs. We sluiten zoveel mogelijk aan bij maatschappelijke ontwikkelingen door onder andere het LOB-programma (loopbaan- en beroepenoriëntatie). De brede vorming komt ook tot uiting in het plusdocument dat we naast het diploma aan leerlingen mee kunnen geven, om te laten zien wat een leerling heeft ondernomen op het gebied van zijn eigen brede vorming en talenten.

Doel 3: In 2023 werkt de leerling actief en gemotiveerd aan zijn LOB-portfolio. De leerling krijgt naast zijn diploma een plusdocument mee.

Ambitie 4: Samenwerking in de regio

Het Zuyderzee Lyceum wil een school zijn die midden in de samenleving staat en maximaal aansluit bij de toekomstige ontwikkelingen in de maatschappij en de regio. Wij bieden meer dan alleen goed onderwijs! De vierde ambitie gaat over '**partnerschap in de regio**'. We leren onze leerlingen verder te kijken en nemen ze al vroeg mee in de wereld van morgen. De leerlingen leren vooral betekenisvol. Dat doen we door samen te werken met ouders, instellingen, bedrijven en overheden in de regio en daarbuiten. We gaan er regelmatig op uit.

Daarnaast werken we samen met andere scholen in en buiten de regio. Voorbeelden hiervan zijn:

- De samenwerking binnen het Vakcollege met het Emelwerda College, die vanwege leerlingdaling tot stand is gekomen. Hierdoor kunnen we de beroepsgerichte profielen behouden en een breed vmbo-aanbod kunnen aanbieden.
- Taalarrangement in het VO
Het Taalarrangement is ontwikkeld voor leerlingen die een taalachterstand hebben doordat het Nederlands niet hun moedertaal is. Wanneer de leerling geen gerichte ondersteuning krijgt is de kans groter dat de leerling uitvalt binnen het reguliere onderwijs. Doordat reguliere ondersteuning vaak niet afdoende is, heeft Caleido in samenwerking met het samenwerkingsverband Aandacht+ het Taalarrangement ontwikkeld. Korte inhoud taalarrangement: Na de overstap van de ISK naar het VO heeft de NT2-leerder extra ondersteuning nodig om succesvol aan te kunnen haken bij de leerstof en in de klas. De Ambulant begeleider NT2 kan hier een rol in spelen. Het taalarrangement is ontwikkeld om zicht te krijgen op mogelijkheden tot begeleiding in de school. Dit betekent dat er begeleiding is voor de leerlingen, maar dat er ook ondersteuning geboden kan worden in de klas en aan de docenten in het VO.
- De samenwerking tussen het Zuyderzee Lyceum Junior en Senior en de Bonifatius mavo in het bieden van een dekkend aanbod van brede brugklassen en de doorstroom van mavo naar havo.
- De samenwerking met het po, vso, PrO, mbo, hbo en wo in de doorstroom van onze leerlingen naar het vervolgonderwijs.

Doel 4: In 2023 leert de leerling in een betekenisvolle context binnen en buiten de school. De docent werkt in zijn vakgebied (en/of vakoverstijgend) samen met zijn collega's in de school en met partners in en buiten de regio.

Ambitie 5: Een leven lang leren en continu verbeteren

Het Zuyderzee Lyceum is niet alleen een plek waar leerlingen leren, maar ook een plek waar docenten en schoolleiders zich voortdurend ontwikkelen. Voor zowel docenten als schoolleiders vindt die ontwikkeling plaats binnen een doorlopende leerlijn. 'Een leven lang leren en continu verbeteren' is ons motto. De vijfde ambitie beschrijft de '**scholen als lerende organisaties**'. Voor een goede en duurzame onderwijskwaliteit zijn goed opgeleide, professionele schoolleiders, die in staat zijn richting te geven aan schoolorganisaties en onderwijskwaliteit, onontbeerlijk. We zetten daarom in op de opleiding, de begeleiding van starters en op doorlopende professionele ontwikkeling. Daarnaast zijn we bezig met het opzetten van een VariO-academie waarin kennis, vaardigheden en ervaring kunnen worden gedeeld. In een professioneel statuut worden de afspraken tussen bestuur en docenten

vastgelegd en de manier waarop de zeggenschap van docenten is geregeld. De docenten hebben zeggenschap over vakinhoud, didactiek, pedagogiek en het beoordelen van prestaties van leerlingen.

Doel 5: In 2023 is het professioneel statuut geïmplementeerd, d.w.z. docenten (en vaksecties) hebben, binnen de wettelijke kaders en de onderwijsvisie, zeggenschap over en kunnen invloed uitoefenen op hun dagelijkse werk, de bijbehorende taken en hun (individuele) professionele ontwikkeling*.

* Uit Professioneel statuut VariO 2020

4.2 Onderwijsaanbod

Het Zuyderzee Lyceum biedt alle vormen van voortgezet onderwijs aan. Een tussentijdse overstap naar een andere onderwijssoort, op advies of op eigen verzoek, kan meestal binnen onze school. Een leerling kan dan aan de eigen of aan één van onze andere locaties de studie voortzetten. We bieden voortgezet onderwijs op het niveau van vmbo-basis, vmbo-kader, vmbo-gl, mavo, havo, atheneum en gymnasium, alsmede onderwijs aan anderstaligen. Overstappen naar een naastgelegen niveau (op- of afstromen) is mogelijk tijdens het schooljaar op vaste momenten. De locaties van het Zuyderzee Lyceum, de Bonifatius mavo en het Vakcollege werken hierin nauw samen.

Onderwijsaanbod

	Vakcollege Noordoost-polder	Caleido Lemmer en Emmeloord	X-tuur	Zuyderzee Lyceum - Lemmer	Zuyderzee Lyceum - Junior	Zuyderzee Lyceum - Senior
Onderwijs anderstaligen		Alle leerjaren				
Vmbo basis	Alle leerjaren			Alle leerjaren		
Vmbo kader	Alle leerjaren			Alle leerjaren		
Vmbo/mavo (g)tl				Alle leerjaren		
Mavo			Alle leerjaren	Leerjaar 4	Leerjaar 2	Leerjaar 3, 4
Mavo/havo			Alle leerjaren	Leerjaar 1, 2	Leerjaar 1, 2	
Havo			Alle leerjaren	Leerjaar 1, 2, 3	Leerjaar 1, 2, 3	Leerjaar 4, 5
Havo/vwo			Alle leerjaren		Leerjaar 1, 2	
Vwo Atheneum			Alle leerjaren	Leerjaar 1, 2, 3	Leerjaar 1, 2, 3	Leerjaar 4, 5, 6
Vwo Gymnasium				Leerjaar 1, 2	Leerjaar 1, 2, 3	Leerjaar 4, 5, 6

Binnen de kaders van de gezamenlijke doelstellingen en de missie hebben de locaties ruimte om eigen onderwijskundig beleid te voeren. Dit gebeurt in samenspraak met elkaar en onder supervisie

van de schoolleiding. Elke locatie behoudt zo zijn specifieke karakter. In de locatiejaarplannen wordt het locatie specifieke onderwijskundig beleid beschreven.

Op het Zuyderzee Lyceum werken we er samen aan om elke leerling een mooie schooltijd te bezorgen. Zodat elke leerling weet wat hij wil, weet waar hij goed in is en weet welk verschil hij kan maken. Dat maakt onze school bijzonder.

We vatten dit samen met ons motto '*Samen maken wij de school voor, van en met de leerlingen*'.

Pedagogiek en didactiek

Het pedagogisch-didactisch concept past bij de visie van de school: het draagt bij aan het ontwikkelen van jonge leerlingen tot zelfstandige, verantwoordelijke en sociaal betrokken jongvolwassenen.

We hebben hoge verwachtingen van onze leerlingen en stellen eisen. We dagen hen uit het beste van zichzelf te laten zien. We belonen hun inzet en prestaties. We geven constructieve feedback op hun leren en op de manier waarop ze hun werk aanpakken. Wij benaderen leerlingen positief en we werken vanuit vertrouwen. We prikkelen de nieuwsgierigheid van onze leerlingen. We sluiten aan bij hun belevingswereld en dagen hen van daaruit uit om kritisch na te denken, over hun eigen grenzen – letterlijk en figuurlijk – heen te kijken en nieuwe inzichten te verwerven. Thematische/ vakoverstijgende projecten helpen daarbij.

Lessen hebben een voor iedereen herkenbare, afgesproken structuur en zijn uitdagend, motiverend en resultaatgericht. We houden zoveel mogelijk rekening met verschillen tussen de leerlingen.

De eerste twee leerjaren

Het onderwijs in de eerste twee leerjaren is in feite het vervolg op en de afronding van het basisonderwijs in de voorgaande acht jaar. De onderwijsdoelen sluiten aan bij de drie hoofdkenmerken van het totale voortgezet onderwijs:

- Een brede persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke vorming
- Centraal stellen van een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende leerling
- Het recht doen aan en het benutten van verschillen tussen leerlingen

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) geeft via kerndoelen aan wat leerlingen in deze periode moeten leren, maar scholen krijgen ook de ruimte om de onderbouw zelf in te richten. Bij X-tuur wordt hier in hoge mate gebruik van gemaakt. Op alle locaties worden de vakken/leergebieden aangeboden conform de kerndoelen en het niveau. Daarnaast biedt de locatie Zuyderzee Lyceum Lemmer het vak Friese taal en cultuur aan.

Bij de locatie Caleido zitten de leerlingen ongeveer twee jaar op school. De ISK-EOA werkt met de niveaus van het Raamwerk NT2 die van A0 naar C2 lopen. De verschillende niveaus zijn verdeeld over instroom-, doorstroom- en uitstroomklassen. Na een traject van gemiddeld twee jaar wordt per leerling bekeken wat de beste plaats in het Nederlandse onderwijs is. Dit kan zijn doorstroom naar het voortgezet onderwijs, MBO of inburgeringscursus. Bij sommige leerlingen wordt meegekeken naar een plekje op de Nederlandse arbeidsmarkt, veelal in overleg met het praktijkonderwijs.

Ontwikkeling van de leerlingen

Het Zuyderzee Lyceum biedt onderwijs aan leerlingen verdeeld over zes locaties. We geven het onderwijs op kleinschalige scholen, zodat we de leerlingen snel leren kennen en iedereen zich in korte tijd veilig en vertrouwd voelt. Zo maken we de stap van basisschool naar het Zuyderzee Lyceum zo klein en vertrouwd mogelijk. We organiseren op diverse locaties activiteiten (bijv. kennismakingsdag, 8 plus lessen, beroepencarrousel) voor leerlingen van groep 7 en 8 zodat ze voor de definitieve overstap naar het voortgezet onderwijs de school al leren kennen. Voor de zomervakantie kennen we de warme overdracht van de basisscholen naar het Zuyderzee Lyceum. Via een digitaal systeem

(OSO) komt het leerlingvolgsysteem (LVS) van iedere leerling uit het basisonderwijs bij ons binnen. We werken op deze wijze nauw samen met het basisonderwijs en garanderen een doorlopende leerlijn. Het advies van de basisschool is het niveau waarop wij de leerling plaatsen. We werken vanuit de visie van een growth mindset waarbij de leerling groeit en zich ontwikkelt. Een leerling krijgt bij ons alle ruimte om te groeien en door te stromen naar een hoger niveau.

Een leerling wordt bij ons in de brugklas geplaatst op het niveau dat door de basisschool is geadviseerd. Als de basisschool na de uitslag van de Cito-toets haar advies (omhoog) bijstelt, zal de school de leerling plaatsen in een klas met het niveau dat overeenkomt met het hoogste advies, tenzij in overleg anders wordt besloten. Het doel van de onderbouwperiode is vast te stellen op welk niveau de leerling zijn schoolloopbaan gaat vervolgen. Als de resultaten en ontwikkeling van een leerling in deze onderbouwperiode daartoe aanleiding geven, kan de leerling tussentijds veranderen van niveau.

Leerlingen die bij ons een opleiding volgen, kunnen rekenen op een goede begeleiding. Vanaf de eerste schooldag volgen zij les op hun eigen niveau en wordt hun ontwikkeling en groeipotentieel nauwlettend gevolgd. Door de mentorlessen in de brugklas leren zij voldoende om de overgang naar het voortgezet onderwijs succesvol te laten verlopen. Leren plannen en leren leren staan centraal. In de mentorlessen besteden we veel aandacht aan de sfeer in de klas en ontwikkelen we de sociale vaardigheden. De mentor is voor leerlingen en ouders de gesprekspartner als het gaat om hun welzijn en de resultaten. In de eerste twee leerjaren leggen de leerlingen een goede basis voor de rest van hun schoolloopbaan. Zo besteden wij veel aandacht aan leren leren, een goede studiehouding en brede vorming. Daarnaast krijgen zij in de onderbouw tal van leuke en interessante projecten. Er wordt gewerkt met zowel homogene klassen als heterogene klassen (bijv. basis/kader, mavo/havo of havo/atheneum). In deze klassen worden de vakken gegeven en getoetst op het bijbehorende niveau.

Om de ontwikkeling van leerlingen goed te kunnen volgen en stimuleren maken alle leerlingen in klas 1, 2 en 3 Cito-toetsen. Bij Caleido wordt gebruik gemaakt van TOA- toetsen. Aan de hand van de toetsscores van leerlingen wordt ondersteuning op maat geboden op zowel klassikaal als individueel niveau. Leerlingen met aantoonbare achterstanden op het gebied van taal en/of rekenen kunnen gebruik maken van steun- of begeleidingslessen of remedial teaching.

De vaksecties zijn verantwoordelijk voor een doorlopende leerlijn binnen het vak of leergebied van leerjaar 1 tot en met het examen. Zij beschrijven de doorlopende leerlijn in het vakwerkplan.

We maken gebruik van het leerlingvolgsysteem Magister. In dit systeem worden resultaten en absenties bijgehouden, maar ook notities gemaakt over oudergesprekken en eventuele extra begeleiding die leerlingen ontvangen. In Magister bewaren we belangrijke informatie om de ontwikkeling van de leerling te kunnen volgen en zo nodig interventies te plegen.

Rapportage en bevordering

Bij goede begeleiding hoort een goed leerlingvolgsysteem. De rapportages zijn hiervan een basisonderdeel. Ten minste drie keer per jaar brengt de school een rapportage (of een portfolio) uit over de vorderingen in ontwikkeling van de leerling. Een team van lesgevende docenten bespreekt de vorderingen in ontwikkeling (zowel summatief als formatief), het leergedrag, de persoonlijke ontwikkeling en eventuele bijzondere omstandigheden. Deze ontwikkeling wordt tevens met de leerling en de ouders besproken. Indien nodig formuleert de school een plan van aanpak. Hierin worden de verbeterpunten en de aanbevelingen van docenten en de rol van de leerling vastgelegd. Dit handelingsplan is bindend voor de docenten en de leerling.

De mentor bespreekt het plan van aanpak vervolgens met de ouders. Aan het einde van het schooljaar wordt een eindrapportage opgesteld en besproken. Op basis van de resultaten op de eindrapportage wordt een beslissing genomen over de overgang/doorstroom naar het volgende

leerjaar.

Omdat het Zuyderzee Lyceum alle afdelingen in huis heeft, kan een leerling bij ons altijd de meest geschikte leerroute volgen, passend bij de mogelijkheden en voorkeuren van de leerling.

4.3 Onderwijstijd

Het Zuyderzee Lyceum houdt zich aan de wettelijke norm voor onderwijstijd:

havo (5 jaar): 4.700 uur

vwo (6 jaar): 5.700 uur

vmbo (4 jaar): 3.700 uur

Daarbij houden we ons ook aan het minimaal aantal dagen dat we onderwijs moeten geven.

Lesuitval wordt zoveel mogelijk vermeden. Bij onvoorziene omstandigheden, zoals ziekte van een docent, kan het echter voorkomen dat een les niet door kan gaan. Iedere locatie zorgt voor een passende opvang en/of aanpassing van het lesrooster.

School is meer dan leren alleen

Naast het normale schoolwerk organiseren de locaties van het Zuyderzee Lyceum veel leuke en leerzame activiteiten voor leerlingen. Voorbeelden zijn:

- Klassenavonden
- Open Podium (avonden waarop leerlingen voor publiek optreden)
- Sinterklaas- en kerstviering
- Jaarafsluiting
- Leerlingenraad
- Leerjaarfeesten, galafeesten, lustrummusical
- Excursies, sport- en cultuuractiviteiten
- Externe projecten voor een goed doel
- Beroepsoriënterende en maatschappelijke stages
- Uitwisselingsprojecten met scholen in het buitenland o.a. Paderborn, Meppen
- Werkweken
- Ouders in de schoolbanken

Dit maakt de school natuurlijk extra interessant!

4.4 Leerlingparticipatie

Leerlingen worden op het Zuyderzee Lyceum actief betrokken bij het schoolbeleid. Leerlingen hebben daarmee de mogelijkheid om actief en met daadwerkelijke invloed deel te nemen aan de besluitvorming over de leefomgeving van leerlingen op school. Zo kunnen leerlingen onder andere betrokken worden bij besluiten over de inrichting van het gebouw, de nieuwbouw, veiligheid in de school, het opstellen van een pestprotocol.

Leerlingenraad

De leerlingenraad behartigt de belangen van leerlingen. Op verschillende locaties zijn klankbordgroepen waarin leerlingen en schoolleiding allerlei schoolzaken bespreken. De schoolleiding spreekt een aantal keren per jaar met de klankbordgroepen en houdt rekening met hun opmerkingen en wensen bij het bepalen van het locatiebeleid.

Leerlingenstatuut

De school heeft een leerlingenstatuut. Dit statuut wordt vastgesteld door leerling- en oudergeleding van de MR. Hierin staan de rechten en plichten van leerlingen en docenten. Het leerlingenstatuut en elke wijziging daarin worden ter inzage gelegd op een voor de leerlingen toegankelijke plaats in de school. Een exemplaar van het leerlingenstatuut is te vinden op de website van de school.

MR en GMR

De MR en GMR bestaan uit leerlingen, ouders en personeel van de school. Via de medezeggenschapsraad praten leerlingen mee over het schoolbeleid.

Ouderparticipatie

Betrokkenheid van ouders bij de school en een goede samenwerking tussen ouders, leerling en school (de 'gouden driehoek') zijn essentieel voor een continue ontwikkeling van kinderen.

Het Zuyderzee Lyceum organiseert verschillende activiteiten, waarbij contact met ouders centraal staat, o.a.:

- Ouderavonden
- Ouderspreekavonden
- De algemene ouderavond

Ouders kunnen meedenken en meepraten in de:

- Ouderklankbordgroepen
- Medezeggenschapsraad (MR)
- Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

4.5 ICT op het Zuyderzee Lyceum

Een samenleving zonder informatie- en communicatietechnologie (ICT); dat kunnen we ons bijna niet meer voorstellen. ICT wordt steeds belangrijker en ook onderwijs speelt zich steeds meer af in de digitale leeromgeving (leren via de computer, met of zonder boeken). In het nieuwe landelijke curriculum voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs wordt digitale geletterdheid een nieuw kerndoel.

Als school zetten wij in op "blended learning". Hierbij sluit de digitale omgeving met ondersteuning van een traditionele methode zoveel mogelijk aan bij de ontwikkelingen in de maatschappij. We willen de leerlingen digitale en technologische vaardigheden aanleren, zodat ze voldoende digitaal geletterd zijn als ze het Zuyderzee Lyceum verlaten. De leerlingen krijgen zolang ze op school zijn een gratis Office 365 account, om ook thuis hiermee te kunnen werken. Op de locaties van het Zuyderzee Lyceum wordt met verschillende devices gewerkt, passend bij het onderwijsconcept. De docenten zijn (worden) geschoold in hun eigen digitale vaardigheden. Intern opgeleide iCoaches verzorgen aanvullende scholing door het geven van workshops en trainingen.

De voordelen van digitaal leren

- Digitale middelen kunnen de didactiek ondersteunen.
- Leerlingen zijn gewend aan de mogelijkheden van ICT. Hun leerstijl verandert en ze zijn visueel ingesteld.
- De ELO past bij de belevingswereld van jongeren, waarin ICT vanzelfsprekend is.
- De ELO heeft meerwaarde boven een boek alleen. Zo kun je gebruik maken van video- en audiomateriaal en informatie van het internet.

- Lesmateriaal en kennis zijn in de ELO altijd actueel. Informatie in de ELO is sneller aan te passen dan in een boek.
- Via een device kunnen leerlingen en docenten met elkaar communiceren, ook buiten de les (plaats- en tijdonafhankelijk leren).
- Een leerling kan overal in de wereld via elke computer schoolwerk doen.
- In het vervolgonderwijs (mbo, hbo en wo) wordt met digitale leeromgevingen gewerkt. Bijna elke beroepssector waarin onze leerlingen later terechtkomen, vereist kennis en vaardigheden op ICTgebied. Wij bereiden onze leerlingen hier goed op voor.

Veilig werken

Digitaal werken biedt heel veel mogelijkheden. Toch gaat niet alles 'online' op het Zuyderzee Lyceum.

- We houden in de gaten hoeveel uren leerlingen met hun device werken. Het apparaat is bedoeld als hulpmiddel en is geen doel op zich. Naast werken op een device zijn andere activiteiten ook heel belangrijk. En langdurig werken op een beeldscherm zou kunnen leiden tot gezondheidsklachten.
- Veel leerlingen geven aan dat ze het prettig vinden om uit een boek te werken.
- Schrijven draagt bij aan de ontwikkeling van de fijne motorische vaardigheden
- Het Zuyderzee Lyceum bestrijdt ongewenst gedrag op de device, zoals het bezoeken van 'verkeerde' sites en agressieve/pestende mail. Leerlingen mogen via sociale media geen teksten verspreiden die kwetsend, beledigend of schadelijk zijn voor medewerkers, medeleerlingen of de school.

4.6 Taalachterstand

Onderwijs aan anderstaligen

Caleido verzorgt onderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen voor het regulier onderwijs. Het doel van de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) is om, door middel van een aangepast onderwijsprogramma, de anderstalige leerling optimaal voor te bereiden op het reguliere onderwijs. Zo kunnen ze goed doorstromen naar het voorgezet onderwijs of naar het middelbaar beroepsonderwijs, om daar een diploma te halen. Op Caleido leren leerlingen in eerste plaats de Nederlandse taal.

Leerlingen van 12 tot 18 jaar kunnen het hele jaar door instromen. Leerlingen kunnen ook voor een korte periode bij ons komen om hun Nederlands te verbeteren voordat ze doorstromen naar het reguliere onderwijs.

Niveaus

Caleido werkt volgens de niveaus van het ERK Raamwerk NT2. De niveaus van het raamwerk lopen van Alfa A naar C2. Bij Caleido ziet dit er als volgt uit:

- Alfabetisering: niveau Alfa A naar Alfa C.
In deze groepen worden de eerste Nederlandse woorden en zinnen aangeleerd.
- Instroom: niveau A0 naar A1.
In deze groepen worden de eerste Nederlandse woorden en zinnen aangeleerd.
- Doorstroom: niveau A1 naar A2.
In deze groepen worden nog meer Nederlandse woorden en zinnen geleerd, maar komt er ook grammatica en spelling bij.
- Uitstroom: niveau A2 naar B1 (of hoger).
In deze groepen leren leerlingen het toepassen van de Nederlandse taal. Leerlingen zijn nu bijna klaar om naar het reguliere onderwijs (vo of mbo) te gaan.

De niveaus worden gevolgd en getoetst naar de kaders van het Raamwerk NT2 en de TOA toetsen van bureau ICE.

Naast Nederlands krijgen leerlingen ook vakken zoals rekenen, Engels, wiskunde, CKV, burgerschap, sport en muziek. Het onderwijs is daarnaast gericht op het integreren in de Nederlandse maatschappij. We willen de leerlingen datgene meegeven dat ze nodig hebben om deel te kunnen nemen aan onze samenleving. Zo gaan ze goed uitgerust hun toekomst tegemoet.

Taalklas

Op het Zuyderzee Lyceum Lemmer is een taalklas geformeerd voor leerlingen met een taalachterstand. Uit nadere analyse blijkt dat het vooral gaat om een achterstand in begrijpend lezen en woordenschat. De taalklas wordt vormgegeven in samenwerking met het basisonderwijs (Gearhing) en Caleido. Daarnaast maken NT2 leerlingen in het voortgezet onderwijs gebruik van de taalarrangementen die worden aangeboden door Caleido en Aandacht plus.

4.7 Maatschappelijke stage

De maatschappelijke stage (vrijwilligerswerk) is bij uitstek een vorm van burgerschapsvorming. Wij onderschrijven het belang van vrijwilligerswerk en buitenschools leren. Het biedt leerlingen de gelegenheid om de samenleving te verkennen en daaraan een bijdrage te leveren. Daarbij leren de leerlingen vooral door te doen. De maatschappelijke stage fungeert als een oefenplaats voor burgerschap.

Voor de MaS hanteert het ministerie van OC&W de volgende definitie:

“Een maatschappelijke stage is een vorm van leren binnen of buiten de school, waarbij leerlingen vanuit de school door vrijwilligersactiviteiten kennismaken met het dragen van verantwoordelijkheid voor maatschappelijke belangen.”

Tijdens de maatschappelijke stage doen onze leerlingen vrijwilligerswerk bij uiteenlopende organisaties zoals een buurthuis, een verzorgingstehuis, een bibliotheek, een sportvereniging of bijvoorbeeld een zorgboerderij. De locaties van het Zuyderzee Lyceum zijn vrij in de wijze waarop ze de maatschappelijke stage vormgeven. Zo kiezen de derdejaarsleerlingen van het Vakcollege voor een maatschappelijke stage in de vorm van vrijwilligerswerk van een x-aantal uren. De leerlingen van de locaties Zuyderzee Lyceum Emmeloord (Junior en Senior) en Lemmer zetten zich in voor goede doelen acties zoals Local Heroes en Edukans. Bij Caleido doen de leerlingen uit de uitstroomgroep richting MBO een beroepsoriënterende stage, passend bij het profiel dat ze gaan volgen binnen het MBO.

4.8 Burgerschapsvorming

Het Zuyderzee Lyceum staat midden in de veelvormige samenleving van vandaag en stimuleert daarom van harte de integratie van alle burgers en hun democratisch burgerschap. Bij ons leer je van elkaar doordat je op basis van gelijkwaardigheid kennis maakt met elkaars culturele, levensbeschouwelijke en economische achtergrond. Niet om elkaar te overtuigen van je eigen gelijk, maar om kritisch naar jezelf en je medeleerlingen te leren kijken.

Burgerschapsvorming is niet opgezet als vak, maar als algemene (wettelijke) taak voor de school. Centraal daarbij staat het actief meedoen aan de samenleving, een deel van die samenleving te willen zijn en er een positieve bijdrage aan te leveren. Bij burgerschapsvorming zijn vooral houding en vaardigheden van belang. Wij werken hieraan tijdens excursies en lezingen van gastsprekers, projecten, maatschappelijke stage en tijdens de normale les.

4.9 Sponsorgelden

Sponsoring binnen het Zuyderzee Lyceum moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke of lichamelijke gesteldheid en ontwikkeling van leerlingen. Partijen zullen bevorderen dat scholen en bedrijven bij het afsluiten van sponsorovereenkomsten een gezonde leefstijl van kinderen mogelijk, gemakkelijk en aantrekkelijk maken, omdat het bevorderen van gezond gedrag een van de kerndoelen is van het onderwijs.

Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de door de school en het schoolbestuur aan het onderwijs gestelde kwalitatieve eisen. Zo mag in lesmaterialen en leermiddelen geen (impliciete) reclame voorkomen en mag daarin geen sprake zijn van onvolledige of subjectieve informatie. Indien er op een andere wijze in schoolverband reclame wordt gemaakt, mag dit de leerlingen niet stimuleren tot een ongezonde leefstijl of gevaarlijke activiteiten.

Het Zuyderzee Lyceum wil een actieve rol spelen in de omgeving. Zo stellen we onze gebouwen beschikbaar voor de omgeving. Voorbeelden hiervan zijn: in Lemmer maken het Jongerenwerk en de Rotary gebruik van het gebouw. De Ronde Tafel maakt gebruik van het gebouw Zuyderzee Lyceum Emmeloord Senior.

De continuïteit van het onderwijs mag niet in gevaar komen doordat op enig moment sponsormiddelen wegvallen. Het uitvoeren van de aan de school wettelijk opgedragen activiteiten mag niet afhankelijk worden van sponsormiddelen.

Bij sponsoring van het Zuyderzee Lyceum kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

a) Gesponsorde lesmaterialen en gastsprekers

b) Sponsoren van activiteiten:

Voor het organiseren van schoolfeesten, sportdagen, schoolzwemmen en schoolreisjes kan gebruik gemaakt van sponsors, al dan niet afkomstig uit de directe schoolomgeving.

c) Sponsoren van gebouw/inrichting/(computer)apparatuur:

Via sponsoring een extra lokaal laten bouwen, apparatuur aanschaffen of een deel van de exploitatie bekostigen (bijvoorbeeld door een leslokaal te laten sponsoren). Ook kan er sprake zijn van de sponsoring van cateringactiviteiten.

d) Sponsoren van materialen:

Bedrijven bieden bijvoorbeeld werkschoenen of -kleding aan. Of machines die in het vmbo gebruikt kunnen.

Bij tegenprestaties kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

- Advertenties:

Scholen bieden de mogelijkheid om te adverteren, bijvoorbeeld in hun schoolkrant, de schoolgids, of op andere media

- Uitdelen van producten:

Winkels, bedrijven en instituten delen op school producten uit om leerlingen of hun ouders/voogden/verzorgers deze producten te laten proberen. Ook het aanprijzen van goederen of diensten kan voorkomen.

De gehele medezeggenschapsraad, heeft op grond van artikel 10 van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) een instemmingsbevoegdheid over de aanvaarding van materiële bijdragen of

geldelijke middelen wanneer het bevoegd gezag verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden/het onderwijs en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd.

5. Begeleiding op maat

Vanuit de verschillende locaties bieden wij de leerlingen een maatwerkgerichte en veilige leeromgeving en ondersteunen hen bij het eigen leerproces. Daarbij zijn de docenten en het onderwijsondersteunend personeel onontbeerlijk. We kijken voortdurend naar de talenten van onze leerlingen en wat de omgeving van hen vraagt. Voor nu en in de toekomst. We hebben oog voor al onze leerlingen.

We gaan ervan uit dat ieder mens over bijzondere talenten beschikt en zien het daarbij als onze opdracht om leerlingen te ondersteunen bij de ontwikkeling daarvan. Juist bij die leerlingen bij wie het iets meer moeite kost om talenten tot bloei te laten komen, geloven we dat we als school een belangrijke rol kunnen spelen. We geloven dat elke leerling door een passend onderwijsaanbod gestimuleerd wordt. Zo groeit zelfvertrouwen en krijgt talent de kans.

VariO-Onderwijsgroep maakt deel uit van het samenwerkingsverband Stichting Aandacht+. In samenwerking met alle betrokken scholen heeft Aandacht+ een ondersteuningsplan opgesteld (zie www.aandachtplus.nl en onze eigen website).

Zowel in algemene als in meer specifieke zin besteedt het Zuyderzee Lyceum ruim aandacht aan ondersteuning en begeleiding. Dit betekent dat iedere leerling de aandacht krijgt die hij of zij nodig heeft. De uitgangspunten van het beleid zijn vastgelegd in een ondersteuningsplan voor heel VariO. Het ondersteuningsplan is in te zien op de website van de locaties. In de begeleiding speelt de mentor een belangrijke, algemene rol.

Het Zuyderzee Lyceum biedt diverse ondersteunende activiteiten op het gebied van begeleiding, zoals studiebegeleiding, hulp bij dyslexie en dyscalculie, faalangstreductietraining, sociale vaardigheidstraining, sociaal-emotionele begeleiding en agressie-regulatietraining. Ook voor meer- en hoogbegaafde leerlingen is er speciale begeleiding. Verder is er op elke locatie een begeleide plek in de school waar leerlingen, indien nodig, extra ondersteund worden. Bij Caleido is oog voor trauma's.

Voor het vaststellen van extra ondersteuning die een leerling nodig heeft, test en screent de school waar nodig. Als blijkt dat extra ondersteuning nodig is, worden ouders daarover geïnformeerd en wordt in overleg een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

5.1 Leerlingbegeleiding

Studiebegeleiding

Vooraf de mentor (bij X-tuur coach genoemd) is verantwoordelijk voor een goede studievoortgang van de leerlingen in zijn klas. De mentor is de spil in de begeleiding. Hij of zij begeleidt de leerling bij de studievoortgang en de sociaal-emotionele ontwikkeling en heeft daarover contact met de ouders. In zijn functie van docent ziet de mentor de leerling enkele keren per week en geeft ook één of meerdere lessen aan de mentorklas. De mentor geeft ook mentorlessen om de leerlingen studievaardigheden bij te brengen. De mentor houdt de studieresultaten bij en is daarover aanspreekbaar. De mentor houdt de ouders regelmatig op de hoogte, onder meer op ouderavonden. Ook van de ouders wordt initiatief verwacht om op de hoogte te blijven van de studieresultaten van hun kind. Dit kan onder andere via Magister. Ouders kunnen ook contact opnemen met de mentor als zij vragen hebben over het welzijn of de vorderingen van hun zoon of dochter.

Daarnaast zijn er verschillende vormen van begeleiding in de onderbouw, bijvoorbeeld wanneer de leerling moeite heeft met sommige onderdelen van de studie.

Is extra begeleiding nodig? Dan komt de zorgcoördinator in beeld. Het Zuyderzee Lyceum heeft ook een zorgteam, dat regelmatig leerlingen bespreekt die extra aandacht nodig hebben. Als het nodig is, wordt externe hulp ingeschakeld. Dit gebeurt alleen na overleg met de ouders.

Sociaal-emotionele begeleiding

De mentor is de spil in de sociaal-emotionele begeleiding van de leerling. Afhankelijk van de locatie zal hij/zij zich meer of minder persoonlijk bezighouden met eventuele problemen van de leerlingen. De mentor heeft in elk geval een signaalfunctie: mochten er problemen zijn, dan geeft hij/zij dit door aan andere functionarissen. Het zorgteam of leerlingbegeleiders neemt/nemen dan zo nodig (tijdelijk) de begeleidingstaak over. De mentor blijft op de hoogte van de ontwikkelingen.

Lwoo (leerwegondersteunend onderwijs)

Lwoo wordt aangeboden op het Zuyderzee Lyceum Lemmer en op het Vakcollege en is bedoeld voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben voor het behalen van hun vmbo-diploma. Het hangt van een aantal factoren af of een leerling hiervoor in aanmerking komt. Het lwoo is geen aparte leerweg.

Verwijzing wordt gedaan vanuit de basisschool in overleg met de ouders.

Binnen het lwoo wordt gestreefd naar:

- Kleinere klassen in de onderbouw
- Intensief mentoraat
- Een beperkt aantal docenten voor de klas
- Afwisseling tussen praktijk en theorie
- Programma-aanpak aangepast aan de leerling
- Intensieve begeleiding op sociaal-emotioneel gebied
- Mogelijkheid tot huiswerkbegeleiding
- Nauw contact met ouders
- Extra aandacht voor de thuissituatie

Maatwerktalent

Wanneer een leerling getalenteerd is in sport, muziek of dans, dan kan hij op het Zuyderzee Lyceum in aanmerking komen voor maatwerk. We kunnen het schoolprogramma aanpassen aan de inspanningsactiviteiten die het talent vraagt van de leerling. Dit betekent dus een lesprogramma op maat.

We willen graag dat een leerling op twee vlakken goed kan blijven presteren; zowel op school als in de tak van sport (of op muziek- of dansgebied). In overleg met de leerling en zijn ouders kunnen we afspraken maken over bijvoorbeeld vrijstellingen voor een bepaald vak en/of omzettingen in het rooster. De vrijgekomen tijd kan de leerling dan inzetten om huiswerk te maken waar hij anders niet zo goed aan toe komt, omdat hij moet trainen, spelen of oefenen. Uiteraard hopen we de leerling later terug te zien op de Olympische Spelen, in een grote musicalproductie of op het podium van een (inter)nationaal orkest. Ook binnen de school bieden we leerlingen de kans om uitdagende projecten te volgen als zij meer uitdaging nodig hebben.

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)

Visie op loopbaanoriëntatie

De visie van het Zuyderzee Lyceum is:

In ons onderwijs richten wij ons op drie elementen: vaardigheden, attitude en kennis. Bij het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven is kennis alleen niet genoeg. Vaardigheden en een juiste attitude

(een goede studie-, beroeps-, en levenshouding) zijn ook van groot belang om goed te kunnen functioneren.

We leggen verbanden tussen vakken en tussen lesstof en maatschappij. Regelmatig organiseren wij projecten, waarin wij vakken samenbrengen en ook opdrachten verwerken die aansluiten op de praktijk. Leerlingen ontdekken dan dat wat ze leren belangrijk is voor hun verdere leven. Tevens worden de kernwaarden hierin verwerkt: wie ben ik, wat wil ik en wat kan ik. Dit zijn globaal de drie vragen die de leerling gesteld worden op dit moment, maar in onze visie hoort hier ook bij: wat hoort bij mij en wie kunnen mij daarbij helpen. In dit kader is betrokkenheid van ouders cruciaal, maar ook de contacten buiten school zoals het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Doelstelling van loopbaanoriëntatie

Onze doelstelling is dat leerlingen ontdekken Wie zij zijn, Wat ze willen, Wat zij kunnen, Wat bij hen hoort en Wie hen zou kunnen helpen en daarnaast leren weloverwogen keuzes te maken voor een bepaalde richting/bepaalde studie en handvatten krijgen omtrent kiezen in hun verdere leven. Daarnaast willen wij betrokken zijn bij de leerling en ouders in het begeleiden van de leerling naar de goede weg. Wij zijn namelijk van mening dat je LOB samen doet, met de hele school van conciërge tot aan bestuurder, van ouders tot aan het sociale netwerk om de leerling heen.

“LOB doe je samen en niet alleen”

Dyslexiebegeleiding

Dyslectische leerlingen krijgen begeleiding van onze dyslexiecoach en/of (remediale hulp) RH-coördinator. De dyslexiebegeleiders zijn verantwoordelijk voor de screening en begeleiding van leerlingen met dyslexie of dyscalculie of bij een vermoeden daarvan. Ook fungeren deze als vraagbaak voor leerlingen, ouders en docenten.

Steunlessen

Leerlingen die moeite hebben met een bepaald vak kunnen ondersteuning krijgen van een vakdocent. Is dit niet voldoende? Dan kunnen we gespecialiseerde ondersteuning bieden (remediale hulp).

Huiswerkbegeleiding

Op het Zuyderzee Lyceum zijn er mogelijkheden voor huiswerkbegeleiding.

Meer- en hoogbegaafdheid

Meer- en hoogbegaafde leerlingen hebben specifieke onderwijs-, leer- en begeleidingsbehoeften. De locaties Zuyderzee Lyceum Emmeloord Junior en Senior en Lemmer bieden hiervoor begeleiding op maat. Voorbeelden hiervan zijn het acht plusprogramma en het plusprogramma voor vwo.

Passend onderwijs

Het Zuyderzee Lyceum biedt een breed ondersteuningsprofiel dat garant staat voor een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor bijna elke leerling. Hierdoor wordt de leerling in staat gesteld zijn of haar schoolloopbaan geheel te volgen en af te ronden op de school waar hij begonnen is. Waar dit niet lukt, wordt een passende onderwijsplek gezocht samen met Aandacht plus. In de begeleidingsstructuur vervult de mentor een spilfunctie voor de leerling en de ouders. De mentor is betrokken bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectief en voert individuele gesprekken met de leerling en de ouder. Wanneer een leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft, welke de capaciteit of kennis van de mentor te boven gaat, kan de leerling worden aangemeld bij het zorgteam van de locatie waar de leerling onderwijs volgt. Het zorgteam bespreekt de aangemelde leerling, doet een voorstel voor een plan van aanpak en bespreekt dit vervolgens met de mentor.

Pesten

We willen iedere leerling een veilige leeromgeving bieden. Pesten in welke vorm dan ook wordt niet geaccepteerd op school. We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling/deelnemer regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt.

Een klimaat waarin gepest wordt tast iedereen aan. In een groep waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen/deelnemers slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er grip op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en anderen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan.

Binnen het Zuyderzee Lyceum vinden we dat alle medewerkers een taak hebben om samen met ouders en leerlingen/deelnemers pesten tegen te gaan. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school. Personeel dient oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor mentoren betekent het dat ze groeps gesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Binnen het Zuyderzee Lyceum wordt gewerkt met de (landelijke) vijfsporenaanpak die beschreven staat in het pestprotocol.

Het uitgangspunt van het Zuyderzee Lyceum is om pestgedrag te voorkomen. Wanneer uiteindelijk blijkt dat pestgedrag niet stopt ondank de inspanningen die door de school zijn gedaan, kan de school besluiten om een pestende leerling te sanctioneren op grond van het protocol schorsing en verwijdering.

5.2. Veiligheid

Schoolveiligheid

Het bevoegd gezag en de schoolleiding van VariO zijn verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid. We streven naar een optimaal veiligheidsbeleid voor medewerkers, leerlingen en bezoekers. Een stabiele schoolorganisatie die rust uitstraalt, draagt bij aan de veiligheid. Seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en discriminatie worden actief bestreden. Het schoolveiligheidsplan bevat een omschrijving van het beleid waarmee de hoofddoelstellingen worden verwezenlijkt. De hieruit voortvloeiende taken, maatregelen en activiteiten worden verder geconcretiseerd in richtlijnen, protocollen en procedures. Belangrijk is dat veiligheid een vaste plek krijgt in het totale schoolbeleid.

Omgangregels

In de omgangregels wordt omschreven hoe iedereen binnen het Zuyderzee Lyceum met elkaar en met anderen omgaat. Uitgangspunt hierbij is dat leerlingen, medewerkers, ouders en bezoekers elkaar respectvol tegemoet treden. Ze maken bewust deel uit van een professionele leef- en leeromgeving. Positief gedrag draagt bij aan de (beleving van) veiligheid op school. Pedagogisch optimisme is de basis voor al ons handelen, binnen de grenzen van maatschappelijk realisme. We bevorderen, versterken en belonen positief gedrag om zo de veiligheid in en rond de school te vergroten. We geloven in het vermogen van ieder mens om te veranderen, te leren en zich te ontwikkelen.

We zijn ons bewust van onze (maatschappelijke) opdracht en stemmen ons handelen daarop af. De school is een plek om te leren. We gedragen ons zo dat we zelf kunnen leren en geven anderen de ruimte en de rust om te leren.

We zijn ons bewust van ons (pedagogisch) handelen en onze (professionele) houding, waarmee wij respectvol gedrag bij de leerlingen en onderling kunnen bevorderen.
We hebben aandacht voor elkaar en bieden veiligheid en geborgenheid. We respecteren de eigenheid en eigendommen van anderen.

We stellen ons respectvol op t.o.v. elkaar. Ook tonen we begrip voor elkaars soms moeilijke positie.
We behandelen elkaar gelijkwaardig ongeacht geslacht, leeftijd, ras, huidskleur, godsdienst, seksuele voorkeur, levensovertuiging, politieke gezindheid, handicap of welke grond dan ook en gaan met respect met elkaar om.

We respecteren de vrijheid van meningsuiting. We houden ons hierbij aan de geldende regels en wetten. We houden rekening met de lichamelijke en geestelijke integriteit van de ander, accepteren en respecteren andermans grenzen en handelen hiernaar.

We spreken elkaar aan wanneer de ander zich niet respectvol gedraagt. De medewerkers van VariO zijn zich bewust van hun representatieve functie. In allerlei situaties vertegenwoordigen zij VariO.

De medewerkers communiceren professioneel en onbevooroordeeld over de aan hun zorgen toevertrouwde leerlingen. De medewerkers en leerlingen zijn zich bewust van het feit, dat ze deel uitmaken van een team en handelen daarnaar.

Van iedereen wordt verwacht dat hij actie onderneemt, indien de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van leerlingen, ouders, collega's en bezoekers in het gedrang komt.
We zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie in woorden, gedragingen en uiterlijke presentatie en handelen.

We zijn bereid in te gaan op hulpvragen en bieden een luisterend oor.
We zien het als een uitdaging om te zoeken naar oplossingen op maat van de hulpvraag.

De omgangregels zijn in de vorm van een protocol beschikbaar.

6. Samenwerking

6.1 Samenwerking met de Bonifatius mavo

De Bonifatius mavo en het Zuyderzee Lyceum zijn beide onderdeel van VariO en werken nauw samen. Dit heeft voordelen voor leerlingen. Een overstap van de ene naar de andere school verloopt soepel. In de bovenbouw organiseren we een gezamenlijk extra programma voor leerlingen van beide scholen die na het behalen van hun diploma vmbo tl naar de havo willen. Dit verbetert de kans op succes op de havo. Ook stromen er jaarlijks leerlingen door van de Bonifatius mavo naar het Vakcollege. De leerlingen volgen bij voorkeur op het Vakcollege een oriëntatieprogramma zodat ze een goede profielkeuze kunnen maken.

6.2 Passend onderwijs

VariO-Onderwijsgroep maakt deel uit van het samenwerkingsverband Stichting Aandacht+. Stichting Aandacht+ is het samenwerkingsverband (brinnummer VO2402) en bevat de regio Noordoostpolder, Urk en Lemmer. Lemmer is onderdeel van de gemeente De Fryske Marren. De postcodes 8508 en 8531 t/m 8539 in Lemmer gelden voor de regio van stichting Aandacht+.

De invoering van de Wet op Passend Onderwijs heeft tot gevolg gehad dat de scholen zorgplicht hebben gekregen en dat het bekostigingssysteem gewijzigd is. Een aantal verantwoordelijkheden is bij het samenwerkingsverband gelegd zoals het afgeven van Toelaatbaarheidsverklaringen voor VSO en praktijkonderwijs en het afgeven van aanwijzingen voor LWOO-leerlingen.

Maatschappelijke opdracht

Aandacht+ en haar aangesloten scholen hebben samen de maatschappelijke opdracht om binnen de regio kwalitatief goed onderwijs aan te bieden dat leidt naar een diploma of een plek op de arbeidsmarkt. Hiervoor is de ondersteuningsstructuur zo ingericht dat er laagdrempelig ingezet kan worden op ondersteuning, al dan niet met ketenpartners.

Gevoerde beleid

Aandacht+ heeft te maken met een forse negatieve verevening. Daardoor is het noodzakelijk om het aantal plaatsen in het voortgezet speciaal onderwijs ingrijpend te reduceren en keuzes te maken die leiden tot een afname van het aantal plaatsingen binnen het voortgezet speciaal onderwijs. In 2014 is afgesproken het aantal leerlingen te reduceren met de vereveningspercentages vanaf het aantal leerlingen dat op 1 oktober 2014 een plaats had op het VSO. Dit aantal was hoger dan het aantal waarop de verevening is gebaseerd. De eerste fase van de verevening is met succes afgerond.

Zorgplicht

Scholen hebben met de invoering van passend onderwijs zorgplicht gekregen. Ze zijn ervoor verantwoordelijk alle leerlingen met extra ondersteuning een passende plek te bieden, zowel leerlingen die worden aangemeld als leerlingen die al op school zitten. De school zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Dat kan op de eigen school zijn of, als de school niet de juiste begeleiding kan bieden, op een andere reguliere of speciale school. In het schoolondersteuningsprofiel ligt vast welke ondersteuning op een school wordt aangeboden. De verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband is het creëren van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen.

In samenwerking met alle betrokken scholen heeft Aandacht+ een ondersteuningsplan opgesteld. In het ondersteuningsplan staat beschreven aan welke basisondersteuning iedere school binnen het samenwerkingsverband moet voldoen.

6.3 Verbinding met de omgeving

Het onderwijs is heden ten dage volop in beweging en die dynamiek is ook bij ons gaande. Dit willen wij beter vorm gaan geven. Meer extern gericht en laten zien wie we zijn en wat we doen. De verbinding met de omgeving (o.a. de wijk, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) wordt zichtbaar. Caleido heeft een start gemaakt met het kenniscentrum en deelt zo de eigen kennis, waar veel behoefte aan is met andere instanties.

Verbinding met het basisonderwijs

Teneinde een doorlopende leerlijn te realiseren voor onze leerlingen werken we samen met het basisonderwijs. In Emmeloord werken we samen met de stichting Aves en in Lemmer werken we samen met de drie stichtingen voor basisonderwijs.

Naast de doorlopende leerlijnen werken we ook samen in een optimaal onderwijsaanbod voor leerlingen. Zo zijn er de zogenaamde plusklassen voor meerbegaafde leerlingen in Emmeloord. In Lemmer is er Talent impuls voor onder andere techniekonderwijs en taalachterstand.

Verbinding vervolgonderwijs

We willen onze leerlingen niet alleen een doorlopende leerlijn bieden vanuit het basisonderwijs naar ons toe, maar ook als ze het Zuyderzee Lyceum verlaten is het ons streven om die doorlopende leerlijn te continueren richting het vervolgonderwijs. Zo werken we nauw samen met de mbo-school (Friese Poort) in Emmeloord, de hbo scholen Windesheim in Zwolle en de NHL Stenden in Leeuwarden, de Rijksuniversiteit Groningen.

Verbinding bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen

Met bedrijven, instellingen, overheden en maatschappelijke organisaties werkt het Zuyderzee Lyceum samen. We organiseren onderwijsactiviteiten in samenwerking met maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, de kunstwereld en het bedrijfsleven in onze regio.

Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het verbreden en versterken van wetenschap en techniek in het onderwijs. Kennis uit onder meer de maakindustrie, de zorg en agritech zijn van belang om de theorie op school te verrijken en zo een contextrijke leeromgeving te creëren. In de Noordoostpolder werken we samen met het regionale bedrijfsleven in diverse activiteiten, waaronder Sterk techniekonderwijs, stages, gastlessen en bedrijfsbezoeken.

7. Personeel

“De leraar is de cruciale factor die het verschil kan maken.” (Hattie, 2015).

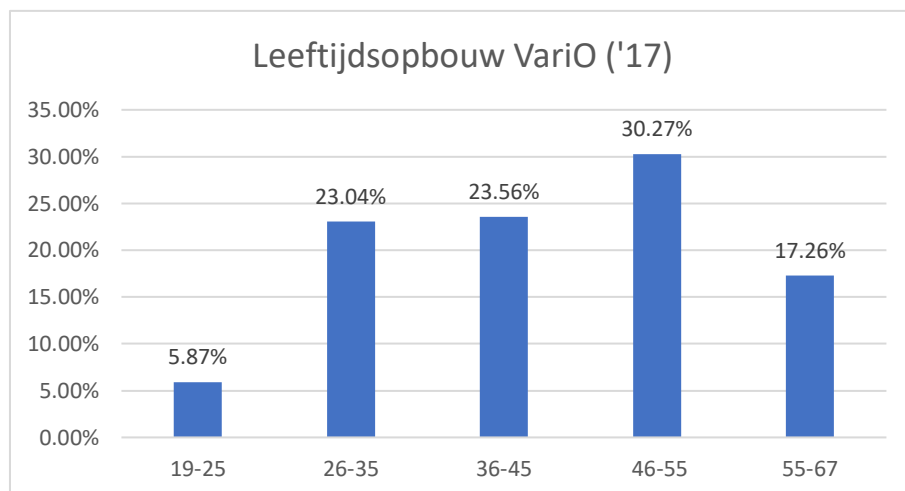
Om de leerling optimaal te kunnen uitrusten met kennis en vaardigheden zodat hij op het maximaal haalbare niveau kan uitstromen naar het vervolgonderwijs zijn goede docenten nodig. Docenten zijn onmisbaar in de kennisoverdracht, stimulatie en begeleiding van het leerproces van de leerling.

Binnen de locaties van het Zuyderzee Lyceum willen we goed onderwijs bieden in een open, stimulerende en veilige ontwikkel- en werkomgeving. We zijn gericht op continue evaluatie en verbetering van ons onderwijs, in een doorlopend proces van leren en verbeteren. Medewerkers worden gestimuleerd zich te blijven ontwikkelen. Er is veel ruimte voor interne groei, zowel binnen het onderwijsgevend personeel als binnen het onderwijsondersteunend personeel. Dit zorgt voor een grote betrokkenheid bij de school. Scholing vindt plaats op verschillende gebieden; naast vakinhoud staan didactiek, pedagogiek en onderwijskwaliteit regelmatig op de agenda.

Volgens de inspectie heeft het les krijgen van onbevoegde leraren een negatief effect op de eindexamen cijfers van leerlingen (Inspectie van het Onderwijs, 2019). Onbevoegd of onderbevoegd personeel wordt verwacht te studeren teneinde een bevoegdheid te halen voor het lesgeven in het voortgezet onderwijs, waarmee docenten inzetbaar zijn op alle locaties van het Zuyderzee Lyceum. Landelijk lag het aantal onbevoegd gegeven lessen in 2017 gemiddeld op 4,3%. Bij de locatie Vakcollege ligt het percentage onbevoegd gegeven lessen in 2017 onder het landelijk gemiddelde, nl. 4,1%. Bij het Zuyderzee Lyceum Emmeloord was het percentage 4,7% en bij het Zuyderzee Lyceum Lemmer was het percentage 7,6%. Het doel is om in 2023 het percentage onbevoegd gegeven lessen tenminste op het landelijke niveau te hebben. De overheid kent diverse financieringsmiddelen voor professionalisering.

Alle docenten die aan het begin van hun carrière staan, worden begeleid in een inductietraject om uitval te voorkomen en een goede start te maken. Voor zittende collega's kent de school een tweejaarlijkse cyclus van functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken.

Er is bij de verdeling van personeel bij VariO Onderwijsgroep sprake van een evenredige verdeling in het personeelsbestand. Overigens kunnen deze percentages per locaties verschillen laten zien.

7.1 Bekwaam zijn en bekwaam blijven

Verantwoordelijkheid, betrokkenheid, elkaar zien, zijn kernwaarden van waaruit ook wij, medewerkers van het Zuyderzee Lyceum werken. Elkaar positief benaderen, vertrouwen geven en krijgen, fouten mogen maken en daarvan leren, verantwoordelijk voor je eigen professionele ontwikkeling, feedback geven en krijgen, hoge verwachtingen hebben, samen leren en ontwikkelen: wat voor leerlingen geldt, geldt ook voor onszelf.

Het Zuyderzee Lyceum wil leerlingen in een uitdagende omgeving optimaal voorbereiden op hun toekomst. Om dit te bereiken leveren we op alle fronten (onderwijs, organisatie en financiën) hoge kwaliteit. Door als scholen middenin de regio te staan en samen te werken met onze omgeving zullen we hier nog beter in slagen. Daarom werken we de komende jaren aan een cultuur waarin dit expliciet zichtbaar is. We werken aan een professionele cultuur waar alle medewerkers hun eigen verantwoordelijkheid nemen, een professionele instelling hebben en ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Afspraken worden nagekomen. Een lerende professionele schoolcultuur met een open en transparante organisatie. Van de medewerkers wordt ook verwacht dat zij eigen verantwoordelijkheid nemen op het terrein van gezondheid. Het Zuyderzee Lyceum zal zorgdragen voor een gezonde werkomgeving met veilige werkplekken.

De afdeling HR draagt bij aan een gezonde en stimulerende werkomgeving en een samenwerkingsklimaat waarin het personeel zijn of haar talenten kan ontwikkelen en de onderwijsdoelen kan realiseren. Dit zorgt eveneens voor betrokkenheid binnen het Zuyderzee Lyceum waardoor personeel zich wil binden aan de school. HR is ondersteunend voor het management op het gebied van advies omtrent strategisch personeelsbeleid, organisatieontwikkeling en regelgeving. HR geeft informatie en advies aan de medewerkers op het gebied van (loopbaan)ontwikkeling.

Het Zuyderzee Lyceum wil een professionele organisatie zijn waarin medewerkers het verschil maken. Zij bepalen de kwaliteit van het onderwijs en de school. Door onderwijs te geven of indirect, met onderwijsondersteunende diensten. De organisatie is verantwoordelijk voor de randvoorwaarden en dat de juiste persoon op de juiste plaats staat. De medewerkers zijn er om op een professionele wijze bij te dragen aan de ambities van het Zuyderzee Lyceum. Iedere leerling of deelnemer beschouwen wij als uniek. Ieder heeft daarom recht op onderwijs op maat. Heeft de leerling passend onderwijs, extra uitdaging op diverse gebieden of extra mogelijkheden voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden nodig, dan is hij bij ons op zijn plaats. Het samenspel tussen onderwijs en werk op maat binnen de kaders van goed en innovatief onderwijs geeft ruimte aan de ontwikkeling van eenieder. Hierin spelen de ouder(s)/verzorger(s) een cruciale rol. Evenwichtige ontwikkeling komt tot stand als school en thuis de ruimte, het vertrouwen en de kaders geven tot groei naar de volwassenheid. Op weg naar een verantwoord wereldburgerschap komt de leerling in aanraking met het bedrijfsleven, dat binnen onze opleidingen een belangrijke rol speelt.

Professionaliseren gaat verder dan 'slechts' het volgen van een opleiding. Professionaliseren is continu werken aan verbeteringen door te leren. Een middel om te leren kan bijvoorbeeld zijn het volgen van een opleiding, bezoeken van een conferentie, of het laten uitvoeren van een feedbackscan.

7.2 Bevoegdheden, competenties en bekwaamheden

Docenten hebben de sterkste invloed op het leren van leerlingen, aldus Hattie (2012). Bevoegde, bekwame en betrokken docenten doen ertoe op het Zuyderzee Lyceum.

Het is wettelijk vastgelegd waaraan de benoeming of tewerkstelling van leraren in het voortgezet onderwijs moet voldoen. Naast een verklaring omtrent het gedrag is de belangrijkste vereiste dat de leraar in het bezit is van een getuigschrift hoger onderwijs, waaruit blijkt dat hij voldoet aan de

bekwaamheidseisen voor het vak waarin hij lesgeeft. Kort gezegd: hij moet een diploma bezitten van een passende lerarenopleiding.

Het Zuyderzee Lyceum streeft ernaar dat alle docenten tenminste in het bezit zijn van een volledige tweedegraadsbevoegdheid in een vak dat wordt gegeven in het voortgezet onderwijs op de scholen/locaties van VariO. Op deze wijze zijn docenten breed inzetbaar op alle scholen/locaties binnen VariO.

Uitzonderingen

De wet laat de ruimte om in uitzonderingsgevallen een leraar te benoemen die (nog) niet voldoet aan de juiste bekwaamheidseisen. We noemen deze leraren tijdelijk benoembaar. De inzet van deze onbevoegde leraren is alleen voor een bepaalde tijd en/of onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Volledig onbevoegde leraren moeten na één jaar in opleiding; wie niet over de juiste bevoegdheid beschikt (ander vak, ander niveau), heeft daarvoor twee jaar de tijd, een termijn die onder bepaalde omstandigheden een keer met twee jaar mag worden verlengd.

Toezicht

Bevoegd lesgeven is onderdeel van het onderzoekskader 2017 Voortgezet Onderwijs. In het kader is opgenomen dat het bestuur zorgt voor bekwaam en bevoegd personeel op alle scholen. Het bestuur maakt mogelijk dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en de juiste bevoegdheid haalt voor het vak waarvoor het wordt ingezet waar dat nog niet het geval is. Dit betekent dat bevoegdheden in elk onderzoek besproken kunnen worden. Dat kan in een vierjaarlijks onderzoek zijn, in een specifiek onderzoek of naar aanleiding van signalen. Het bestuur moet zich hierover kunnen verantwoorden aan de inspectie. Een eventuele herstelopdracht zal altijd gericht zijn aan het bestuur, niet aan de individuele docent.

Competenties docent

De competenties die nodig zijn voor het beroep leraar zijn in eerste instantie ontwikkeld door de Stichting Beroepsgroep Leraren (SBL) en sinds 2007 opgenomen in de wet BIO en het plan van de overheid 'Focus op vakmanschap'. Deze competenties en bekwaamheidseisen zijn uitgewerkt in de zogenaamde competentieprofielen. De gesprekkencyclus, waarmee binnen het Zuyderzee Lyceum wordt gewerkt om docenten te begeleiden in hun ontwikkeling, gaat ook uit van deze competentieprofielen.

Hieronder staan de zeven competenties uit het profiel voor leraren weergegeven.

1. Interpersoonlijk competent
2. Pedagogisch competent
3. Vakinhoudelijk en didactisch competent
4. Organisatorisch competent
5. Competent in het samenwerken met collega's
6. Competent in het samenwerken met de omgeving
7. Competent in reflectie en ontwikkeling

Goed lesgeven krijgt handvatten in de vorm van zes verschillende rollen (M. Slooter, 2019). Rollen die voor iedere leraar heel herkenbaar zullen zijn. Elke leraar binnen het Zuyderzee Lyceum, ervaren of startend, kan zich ontwikkelen binnen de zes rollen.

Iedere rol heeft een aantal kerntaken die beschrijven wat een leraar kan doen om deze rol effectief in te vullen. De leraar kan afhankelijk van de gewenste sturing bewust kiezen voor het inzetten van een aantal vaardigheden in zijn lessen.

Hieronder volgt een opsomming van de kerntaken behorend bij de verschillende rollen.

1. De leraar als gastheer

Contact maken

- Regisseren van de groep
- Zorgen dat leerlingen startklaar zijn
- 2. De leraar als presentator**
 - Aandacht vangen van leerlingen
 - Structuur aanbrengen in de les
 - Werken met concreet geformuleerde doelen
 - Leerlingen motiveren voor en laten oriënteren op de les
 - Leider zijn in de klas
- 3. De leraar als didacticus**
 - Activeren van het leerproces van leerlingen
 - Uitleggen op een heldere en zorgvuldige manier
 - Overdragen van kennis
 - Bewust zijn van de invloed van taal op leren
 - Omgaan met verschillen tussen leerlingen
 - Leerlingen snel en doelgericht aan het werk zetten
 - Werkvormen inzetten
 - Leer- en werkprestaties zichtbaar maken
- 4. De leraar als leercoach**
 - Afstemmen, betrokkenheid tonen en (h)erkennen
 - Didactisch coachen (op individuele zelfsturing)
 - Pedagogisch coachen (op individuele zelfcontrole)
 - Coachen op individueel zelfregulerend gedrag
- 5. De leraar als pedagoog**
 - Een veilig pedagogisch klimaat scheppen
 - Een stimulerend leer- en werkklimaat scheppen
- 6. De leraar als afsluiter**
 - Inhoudelijk samenvatten van de les
 - Evalueren van de leerdoelen (door leerlingen te laten reflecteren op de bereikte leerresultaten)
 - Evalueren van de activiteiten in de les en het effect ervan (leerproces)
 - Vooruitblikken
 - Les op tijd afsluiten, (leerlingen laten) opruimen en inpakken

Beroepsstandaard schoolleider

Het schoolleiderschap is een stevig beroep dat veel vraagt van leidinggevend in het voortgezet onderwijs. Het houdt ook in dat schoolleiders zich blijvend ontwikkelen in hun vak. Om die professionele ontwikkeling te ondersteunen en handvatten te bieden voor ontwikkeling, kunnen schoolleiders gebruik maken van de Beroepsstandaard Schoolleiders VO en de Kennisbasis Schoolleiders VO. Beide documenten hangen nauw met elkaar samen en zijn tot stand gekomen samen met vele schoolleiders die hebben meegepraat, meegedacht en mee-ontwikkeld.

De Beroepsstandaard Schoolleiders VO beschrijft wat de beroepsgroep vindt dat een schoolleider moet kennen, kunnen en doen. De standaard vormt een goede basis voor de beroepsbeoefening en is een vertrekpunt voor schoolleidersopleidingen. De standaard is bewust geschreven vanuit een ontwikkelingsgericht perspectief. Het is een hulpmiddel om richting te geven aan de professionaliseringsbeweging; een hulpmiddel ook dat de beroepsgroep de komende jaren verder ontwikkelt. De competenties voor schoolleiders zijn op 26 september 2013 vastgesteld door de ALV van de VO-raad en vastgelegd in het 'Beroepsprofiel schoolleiders VO'.

Het beroepsprofiel is ontwikkelingsgericht van aard. Het is uitgewerkt in vijf generieke basiscompetenties. Dit doet recht aan het feit dat verschillende schoolcontexten om een specifieke

invulling vragen. De vijf competenties zijn geldig voor alle schoolleiders, maar laten dus ruimte voor contextuele vertaling en invulling. In overleg met zijn bestuur bepaalt de schoolleider zelf waar hij staat en hoe hij zich verder kan ontwikkelen. In combinatie met zijn unieke persoonskenmerken ontwikkelt iedere schoolleider zo zijn individuele professionaliteit.

Competenties:

1. Een gezamenlijke visie en richting creëren
2. Een coherente organisatie voor het primaire proces realiseren
3. Samenwerking, leren en onderzoek bevorderen
4. Strategisch omgaan met de omgeving
5. Analyseren en probleem oplossen (hogere-orde denken)

VariO en dus ook het Zuyderzee Lyceum streeft ernaar dat alle leidinggevenden een Master behalen op het gebied van leidinggeven.

De schoolleiding van het Zuyderzee Lyceum kent een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen. In 2019 is 45,5% vrouw en 54,5% is man.

7.3 De gesprekkencyclus

Het doel van de gesprekkencyclus is dat medewerkers met behulp van hun competentieprofiel meer zicht krijgen op hun leer- en ontwikkelpunten. Zicht krijgen is echter nog geen verandering. Door medewerkers te begeleiden bij hun persoonlijke ontwikkeling, krijgen zij invloed op hun eigen leerproces en kunnen zij werkelijk ander gedrag laten zien. Gesprekken worden gevoerd door de schoolleiding.

Binnen de gesprekkencyclus zijn er twee fasen te onderscheiden, namelijk het ontwikkelingstraject en het beoordelingstraject. Het grootste verschil tussen deze twee trajecten is dat het ontwikkelingstraject gefocust is op de ontwikkeling (leeraspect) van de medewerker, waarbij er gelegenheid is voor de leidinggevende om bij te sturen indien wenselijk. Dit is niet primair het doel van het beoordelingstraject. Het ontwikkelingstraject kent minimaal drie activiteiten, te weten een competentiemeting, een voortgangsgesprek en een evaluatiegesprek.

Ontwikkelingstraject

De competentiemeting vormt het beginpunt van de gehele gesprekkencyclus. Door middel van bijvoorbeeld de uitslag van kwaliteitscholen.nl, de beoordeling van de leidinggevende, een bezoek van een collega/de leidinggevende in de klas, kan bepaald worden welke bekwaamheden goed ontwikkeld zijn en welke bekwaamheden nog verder ontwikkeld moeten worden. Resultaten van deze meting vormen de basis van de POP inzake de planning. Daarin zal naar voren komen welke bekwaamheden voldoende ontwikkeld zijn en welke nog verder ontwikkeld moeten worden. Deze te ontwikkelen bekwaamheden zullen in het verlengde moeten liggen van de richting van het strategisch koersbeleidsplan en het schoolplan.

De totale gesprekkencyclus beslaat twee jaar. Het ontwikkelingstraject kent een periode van 1 jaar. Middels een of meerdere voortgangsgesprekken wordt de ontwikkeling gevolgd. In het tweede jaar zal een beoordeling plaatsvinden. VariO wil (blijven) voldoen aan de eisen van de toekomst. VariO wil daar adequaat op kunnen inspelen en dat kan zij alleen doen als de werknemers professioneel zijn. Om die reden is er gekozen voor een cyclus met een relatief kort tijdsbestek.

Bekwaamheidsdossier

De resultaten van de gevoerde gesprekken worden opgenomen in het bekwaamheidsdossier. Dit is

een geordende verzameling gegevens die laat zien dat de werknemer bekwaam is en zijn bekwaamheid onderhoudt in afstemming met het beleid van zijn/haar school. In een bekwaamheidsdossier worden de afspraken bijgehouden die de leidinggevende met de werknemer maakt over het ontwikkelen en onderhouden van zijn/haar bekwaamheid.

7.4 Onderwijskwaliteit gekoppeld aan personeelsbeleid

In 2014 sloten het kabinet en de VO-raad het Sectorakkoord 2014-2017 'Klaar voor de toekomst! Samen werken aan onderwijskwaliteit.' In mei 2018 is het Sectorakkoord geactualiseerd.

Professionele schoolorganisaties met goed strategisch personeelsbeleid zijn een onmisbare voorwaarde voor het realiseren van de 7 ambities in het sectorakkoord:

- Ambitie 1. Uitdagend onderwijs voor elke leerling
- Ambitie 2. Eigentijdse voorzieningen
- Ambitie 3. Brede vorming voor alle leerlingen
- Ambitie 4. Partnerschap in de regio
- Ambitie 5. Scholen als lerende organisaties
- **Ambitie 6. Toekomstbestendigheid organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling**
- Ambitie 7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

Ambitie 6. Toekomstbestendigheid organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling (uit het sectorakkoord)

Strategisch personeelsbeleid is een belangrijke voorwaarde voor de doorlopende leerlijnen van docenten en schoolleiders, voor goed onderwijs en voor de school als aantrekkelijke werk- en leeromgeving. Op het gebied van strategisch personeelsbeleid gebeurt al veel op scholen, maar er is nog winst te boeken. We richten ons op de koppeling van onderwijs en personeelsontwikkeling, in plaats van op zichzelfstaande activiteiten met betrekking tot de vaardigheden van leraren of de samenstelling van het personeelsbestand.

We streven ernaar dat schoolbesturen vanuit een oriëntatie op de toekomst en hun externe omgeving werken aan de afstemming van hun personeelsbeleid op onderwijskundige doelen en (daaraan gekoppeld) de professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van leraren en schoolleiders. Zowel in de planvorming als in de beleidsuitvoering en binnen de context van een professionele dialoog, zodat leraren, schoolleiders en scholen zoveel mogelijk willen, kunnen en mogen leren.

Doelstelling strategisch personeelsbeleid

Schoolbesturen stemmen hun personeelsbeleid af op onderwijskundige doelen en daaraan gekoppeld de professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van leraren en schoolleiders.

Wezenlijk voor het voeren van SHRM is dat het HRM-beleid wordt afgestemd op het onderwijskundig schoolbeleid. Dit beleid moet binnen VariO nog ontwikkeld worden. De doelen die de school zich stelt, zijn uitgangspunt van het personeelsbeleid en het personeelsbeleid wordt dusdanig uitgewerkt dat het gericht is op het realiseren van die doelen. Het thema Strategisch HRM maakt sinds 2019 deel uit van het vierjaarlijkse onderzoek door de inspectie van het onderwijs op de scholen.

Het Zuyderzee Lyceum heeft het belang van 'goed onderwijs voor alle leerlingen' centraal staan in haar visie. Het gaat om de ontwikkeling van ieder kind dat toegerust wordt voor een succesvolle carrière in de maatschappij. Het is onze uitdaging om steeds te anticiperen op de veranderingen en ontwikkelingen in de maatschappij. Om dit op de juiste manier te doen is het nodig dat alle

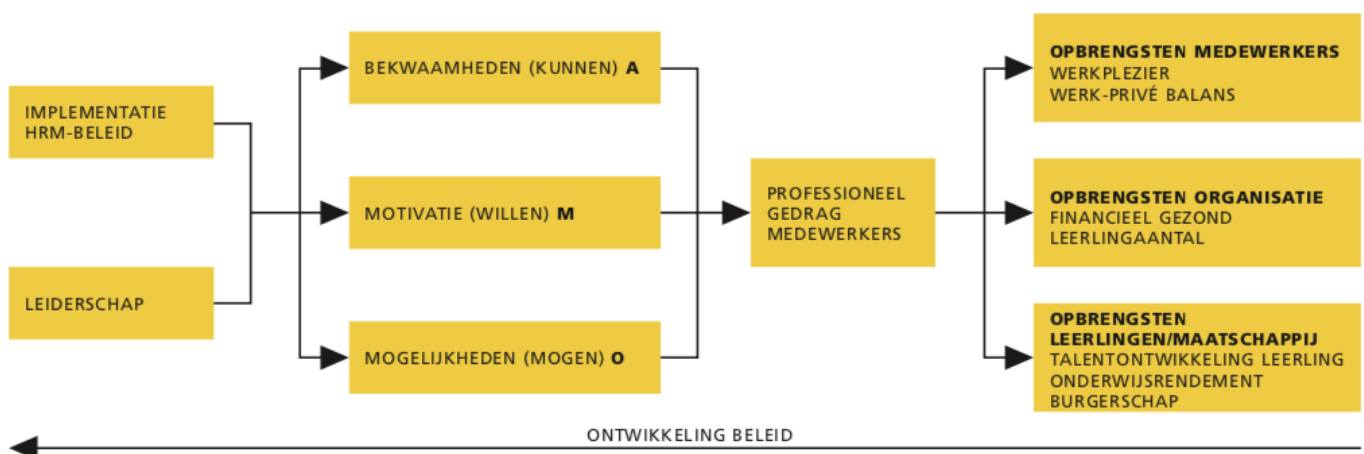
medewerkers in gezamenlijkheid werken aan de gestelde onderwijsdoelen en -ambities. Het zijn immers de docenten die een cruciale rol vervullen bij het realiseren van de onderwijsdoelen en -ambities. Personeelsbeleid ondersteunt op deze wijze de onderwijskwaliteit.

We willen dan ook het personeelsbeleid afstemmen op de onderwijskundige doelen en daaraan gekoppeld de professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van docenten, schoolleiders en ondersteunend personeel. Strategisch personeelsbeleid is een belangrijke voorwaarde voor de doorlopende leerlijnen van docenten, schoolleiders en ondersteunend personeel, voor goed onderwijs en voor de school als aantrekkelijke werk- en leeromgeving.

Het verbinden van onderwijsambities en personeelsbeleid is een belangrijke randvoorwaarde voor ons om ons verder te kunnen ontwikkelen als professionele onderwijsorganisatie. Het strategisch HRM-beleid (SHRM) is gericht op het realiseren van het welzijn van de werknemers, maar ook op het bereiken van de doelen van de organisatie, en op de wijze waarop deze twee inspanningen elkaar kunnen versterken. Het omvat het geheel van instrumenten, de organisatie van het werk, de HR-functionarissen en de leidinggevenden in de school. Een belangrijk 'instrument' van HRM-beleid is de professionele dialoog, het goede gesprek van leidinggevenden met medewerkers, over wat betekenisvolle onderwijsdoelen zijn, wat medewerkers daar aan kunnen bijdragen, wat zij daarvoor nodig hebben, de professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers. Het Zuyderzee Lyceum wil een lerende organisatie zijn waar docenten, schoolleiders, onderwijsondersteunend personeel zoveel mogelijk willen, kunnen en mogen leren (AMO-model).

Voor het Zuyderzee Lyceum is het belangrijk dat alle medewerkers, ook niet docenten, zich permanent en open afvragen of ze de goede dingen nog goed doen. En als dit niet het geval is, hoe dit dan verbeterd kan worden. Bij een lerende houding hoort een professionele openheid waarbij feedback ontvangen en ook geven hoort bij de dagelijkse gang van zaken. Collegiale visitatie, leergemeenschappen en intervisie zijn allen instrumenten die gemeengoed worden. Om te leren en te verbeteren is het vanzelfsprekend dat de hiervoor benodigde kennis primair in eigen huis wordt gezocht. Een eigen kennisplatform in de vorm van een VariO-academie zorgt dat persoonlijke kennis makkelijk beschikbaar is voor anderen en daarom ook gedeeld kan worden.

Figuur 1: De HRM-waardeketen (gebaseerd op Knies & Leisink 2014).

8. Kwaliteit

Het Zuyderzee Lyceum heeft ambities geformuleerd en wil haar mooie plannen en beloftes ook waarmaken. Daartoe handelt de school op een systematische manier volgens de Plan, Do, Check, Act cyclus.

Het Zuyderzee Lyceum stuurt op vijf kwaliteitsgebieden: onderwijsproces, schoolklimaat (inbegrepen leerlingenzorg), onderwijsresultaten, kwaliteitszorg & ambitie, financiën. Deze vijf kwaliteitsgebieden worden door de inspectie gehanteerd in het onderzoekskader om de basiskwaliteit van scholen vast te stellen. De locatiejaarplannen van de school zijn rond deze kwaliteitsgebieden opgebouwd. De zorg voor onderwijskwaliteit en schoolklimaat is een taak van alle medewerkers van de school. In de notitie Kwaliteit VariO worden de kwaliteitsgebieden uitgebreid beschreven met de door de inspectie minimeisen van basiskwaliteit en onze eigen kwaliteitsambities. Aan de basiskwaliteit moeten alle locaties van het Zuyderzee Lyceum tenminste voldoen (of daaraan werken). Ten aanzien van de vijf kwaliteitsgebieden zijn doelen geformuleerd, die aanvullend zijn op de doelen in hoofdstuk 4.

8.1 Kwaliteitsgebieden - doelen

Onderwijsproces

Doel 6: In 2023 kunnen we tijdig bijsturen op gesignaleerde risicoleerlingen waardoor vertraging of uitval wordt voorkomen. Binnen de PDCA-cyclus is er voldoende zicht en sturing op ontwikkeling en begeleiding van leerlingen.

Schoolklimaat

Doel 7: In 2023 is de uitvoering van het schoolveiligheidsplan VariO geïmplementeerd binnen het Zuyderzee Lyceum inclusief alle protocollen en procedures. Jaarlijks wordt de veiligheid en de tevredenheid onder leerlingen, ouders en medewerkers geëvalueerd. We streven naar zeer tevreden en kritische leerlingen, ouders en medewerkers in een veilige leeromgeving.

Onderwijsresultaten

Doel 8: In 2023 zijn de onderwijsresultaten (R1, R2, R3, CE) tenminste voldoende en geven alle locaties uitvoering aan eigen geformuleerde resultaat-ambities.

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg

Doel 9: In 2023 wordt er op iedere locatie systematisch en planmatig gewerkt aan de onderwijskwaliteit (volgens onderzoekskader inspectie). De doelen worden geëvalueerd, geanalyseerd, bijgesteld en zichtbaar vastgelegd in een PDCA-cyclus op leerling-, locatie- en bestuursniveau.

Kwaliteitscultuur

Doel 10: In 2023 werkt iedere medewerker samen met zijn collega's in ontwikkelteams, leergemeenschappen, professionele leerteams, o.i.d. Het Zuyderzee Lyceum kent een professionele cultuur, waarbij de medewerker professioneel gedrag en professionele communicatie laat zien (op individueel-, team- en organisatieniveau). Iedere medewerker is eigenaar van zijn eigen professionele ontwikkeling en eigen prestaties (in relatie tot de organisatiedoelen).

Financieel beheer

Doelmatigheid

Doel 11: In 2023 zijn de uitgaven en inkomsten van het Zuyderzee Lyceum in balans zonder afbreuk te doen aan de onderwijskundige ambities en kwaliteit. De teams hebben zeggenschap over de inhoud van de locatiejaarplannen en daarmee mede invloed op de financiële keuzes van een locatie.

Kwaliteitscyclus

Kwaliteitszorg is in onze visie gericht op het primaire proces en heeft tot doel nog beter onderwijs te realiseren. Daarbij hanteren we een pragmatische aanpak die aansluit bij het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs. Deze aanpak is onderdeel van een PDCA-cyclus waarin continu gekeken wordt of bepaalde interventies ook tot het gewenste resultaat hebben geleid.

Het vernieuwde toezicht van de Inspectie van het Onderwijs (per 1 augustus 2017) richt zich op bestuur en de school. Het bestuur is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit en de resultaten op de scholen en daarom begint én eindigt het vernieuwde toezicht bij het bestuur.

Het gaat hierbij om de vragen:

- Wat gaat goed?
- Wat kan beter?
- En soms, wanneer de basiskwaliteit in het geding is, wat moet beter?

De kwaliteitszorg binnen VariO zal zich moeten afspelen op verschillende niveaus:

- Leerling-, team- of afdelingsniveau
- Locatie- of schoolniveau
- Bestuursniveau

VariO hanteert een jaarkalender kwaliteit die de basis vormt van waaruit gewerkt wordt. In de kwaliteitszorgkalender worden alle activiteiten en instrumenten opgenomen die ons in staat stellen om de onderwijskwaliteit en de resultaten goed te kunnen monitoren op de hierboven genoemde drie niveaus. Dat wil zeggen: planmatig en cyclisch (PDCA).

Monitoren is het systematisch meten van de werkelijke voortgang en de resultaten van de onderwijskwaliteit en het analyseren van de verschillen tussen deze werkelijkheid en de geplande voortgang en resultaten. Monitoren is erop gericht om afwijkingen te signaleren in de uitvoering van de onderwijsdoelen en -ambities. Het is een continu en routinematig proces. De uitkomsten van het monitoren kunnen aanleiding zijn om de uitvoering van de onderwijsdoelen en -ambities bij te sturen.

Kwaliteitszorg is eveneens verbonden met het strategisch beleid en de onderwijsdoelstellingen van VariO. Deze vormen naast de wet- en regelgeving van de overheid de kaders voor de activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg. We streven naar het hanteren van een optimaal proces van aansturing en borging, teneinde meer betrouwbare informatie over de kwaliteit van ons onderwijs te kunnen bieden.

Het kwaliteitsbeleid volgt een interne en externe kwaliteitscyclus. Extern is er het toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs; elk jaar beoordeelt de inspectie de onderwijsresultaten van de school. Daarbij worden vier criteria gehanteerd: onderwijspositie ten opzichte van po, onderbouwsnelheid, bovenbouwsucces en examencijfers. De indicator verschil se-ce wordt niet meegenomen in de beoordeling van de onderwijsresultaten, maar blijft wel van belang voor de handhaving op de examenlicentie. Daarnaast is er het vierjaarlijkse onderzoek door de inspectie naar de basiskwaliteit op de vijf kwaliteitsgebieden: onderwijsproces, schoolklimaat, onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur, financiën. Vanzelfsprekend is het doel om aan alle criteria van de inspectie te voldoen

Onze interne kwaliteitszorg omvat het geheel aan activiteiten die we ondernemen om de kwaliteit van het onderwijs (c.q. de school) te onderzoeken, te borgen of te verbeteren en openbaar te maken. Om de kwaliteit te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren, vinden er op allerlei terreinen en resultaatgebieden kwaliteitsonderzoeken plaats. De wijze van onderzoek kan per resultaatgebied verschillen. Hieronder enkele voorbeelden van onderzoeksmethodieken die we hanteren om de kwaliteit binnen de verschillende resultaatgebieden te meten.

- De waardering door het personeel meten we onder andere aan de hand van functioneringsgesprekken, medewerkerstevredenheidsonderzoeken en enquêtering op onderdelen.
- De waardering door de leerlingen meten we onder andere aan de hand van overleg in de leerlingenraad, klankbordgroepen en de leerlingengeleding van de MR. Daarnaast maken we gebruik van enquêtering: tevredenheidsonderzoek, LED (leerlingen evalueren docenten), veiligheidsmonitor en gesprekken van de schoolleiding met leerlingen uit afzonderlijke jaarlagen.
- De waardering door de ouders meten we onder andere door jaarlijks een oudertevredenheidsonderzoek af te nemen, overleg in de ouderraad, de oudergeleding van de MR en klankbordgroepen. Daarnaast maken we gebruik van informatie uit klachten- en incidentenregistratie en van gegevens verkregen uit persoonlijke gesprekken.
- De waardering door de omgeving meten we door zitting te nemen in netwerkoverleg met collega-scholen, primair onderwijs, gemeente, vervolgonderwijs en andere partners, zoals het regionale bedrijfsleven.

Kwaliteitszorg is een vast onderdeel van de beleidsplannen binnen de school en werkt door in alle onderdelen van onze organisatie. Met behulp van kwaliteitszorg werken we aan het verzorgen van goed onderwijs in de breedste zin van het woord. Daarbij hoort ook de tevredenheid van leerlingen, hun ouders en onze medewerkers en zijn goede examenresultaten van groot belang.

Onze kwaliteitszorgkalender is een hulpmiddel om met elkaar planmatig, cyclisch en in samenhang te werken aan kwaliteitszorg. Dit moet leiden tot een groeiende kwaliteitscultuur met routines en gewoontes, waarbij iedereen op zijn niveau zicht heeft op de onderwijskwaliteit en de resultaten. Het stelt ons in staat om systematisch inzicht te verkrijgen of de onderwijsdoelen en -ambities behaald zijn.

Onze kwaliteitszorg is gericht op verbeteren en verantwoorden op team-/afdelingsniveau, locatie-/schoolniveau en bestuursniveau.

Kwaliteitszorgmedewerker

VariO wil een kwaliteitszorgmedewerker aanstellen die dé deskundige is op het gebied van cijfers en rendementen. De kwaliteitszorgmedewerker heeft het meest complete beeld van de onderwijsresultaten en deelt de gemaakte analyses met het team/afdeling, locatie/school en bestuur. Hij houdt zich bezig met ontwikkeling, implementatie, monitoren en evalueren van de kwaliteitszorg VariO. Een ander belangrijk aspect van de werkzaamheden betreft het opzetten, invoeren en

waarborgen van een integraal kwaliteitszorgsysteem binnen VariO als geheel en de afzonderlijke locaties.

8.2 Continu verbeteren – borging van kwaliteit

Focus op de toekomst, behoud van het goede

We werken op het Zuiderzee Lyceum met een aantal duidelijke ontwikkelrichtingen voor ogen. Het schoolplan is de basis voor de ontwikkeling van nieuwe plannen. Ieder jaar bekijken we welke acties

Kwaliteitszorg is gericht op personeel: de spil in het proces

Kwaliteit is gericht op het primaire proces: het onderwijs

Iedereen draagt actief bij aan kwaliteit

Er is systematische en cyclische aandacht voor kwaliteit

Kwaliteitszorg vergroot het reflecterend vermogen

nodig zijn om een volgende stap te zetten in de ontwikkelrichting die we voor ogen hebben. Deze worden opgenomen in de locatiejaarplannen. Een actie kan een nieuw initiatief zijn, maar het kan ook zijn dat we onszelf juist de tijd geven om hetgeen we in een voorgaande periode hebben ontwikkeld, goed te borgen.

Plannen maken

Dit schoolplan geeft de richting, maar beschrijft niet precies hoe we zaken gaan aanpakken. De schoolleiding kiest hierbij bewust voor een bottom-up aanpak, want we geloven niet in een top-down vorm van sturing waarin de schoolleiding precies vertelt hoe iets moet gebeuren. Wel geven we in dit plan de onderwerpen aan waarop iets moet gebeuren. Per jaar wordt door de locatieteams bekeken wat er dat jaar nodig is om stappen te zetten in de ontwikkelrichtingen en vervolgens beschreven in de locatiejaarplannen en vakwerkplannen.

Evalueren van de voortgang

We evalueren op vaste momenten waar we staan ten opzichte van onze ontwikkelrichtingen. Dat doen we als het gaat om het jaarlijkse Activiteitenplan, specifieke projecten, locatiejaarplannen en vaksectieplannen. We doen dit ook met onze resultaten, de kwaliteit van de lessen en de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding. Deze evaluaties vormen de basis voor (mogelijke) nieuwe plannen. Vragen die we ons bij deze evaluaties stellen zijn: hebben we onze doelen inderdaad bereikt; zijn we een stapje dichterbij gekomen; wat is er nodig om dat wat we hebben bereikt te behouden?

Leren van fouten

Het is belangrijk om steeds het doel voor ogen te hebben als we nadenken over een stap die we nemen om vooruit te komen. Bij het nemen van deze stappen, bekijken we of het werkt en of het ons dichterbij het gestelde doel brengt. We staan bewust stil bij successen (groot en klein) en zorgen ervoor dat we deze successen bestendigen. Waar nodig passen we onze aanpak aan en dan begint de cyclus opnieuw.

Essentieel onderdeel van dit traject is dingen durven uitproberen (experimenteren) en fouten durven maken. Alleen als dingen mislukken leren we waar de grenzen van ons kunnen liggen en zijn we in staat om na te denken over wat er nodig is om wél vooruitgang te boeken. Dat is écht leren, dat is écht ontwikkelen. Experimenteren en fouten durven maken wordt – samen met het voor ogen hebben van een doel - de basis van ons handelen. Dit leven we ook voor richting onze leerlingen: voor hen geldt namelijk hetzelfde.

Wat we hierboven beschrijven is een vorm van ‘continu verbeteren’: doorlopend bezig zijn met onszelf en ons werk te ontwikkelen. Hier willen we als Zuyderzee Lyceum naar toe, want die houding past bij de lerende organisatie die we willen zijn. Om continu te verbeteren benaderen we elkaar met hoge verwachtingen en hebben we vertrouwen in elkaar, zowel richting leerlingen als richting elkaar. We bevragen elkaar op: wat wil je bereiken, wat doe je om daar te komen en ben je met de juiste dingen bezig? Dat betekent dat de aansturing door leidinggevenden en door docenten ontwikkelingsgericht is en gebaseerd op vertrouwen. Experimenteren en daardoor misschien wel fouten maken is spannend. Bovendien zal door het uitproberen van nieuwe dingen soms blijken dat iemand de grenzen van zijn of haar bekwaamheid en capaciteit tegenkomt. In dat geval zorgen we altijd voor ondersteuning.

Gebruikte documenten

Strategisch koersbeleidsplan VariO 2018-2022 (incl. vertaling)
Notitie Kwaliteit en jaarkalender VariO
Schoolveiligheidsplan VariO
Schoolgids Zuyderzee Lyceum 2019-2020
Locatiejaarplannen Zuyderzee Lyceum: Caleido, Vakcollege Noordoostpolder, X-tuur, Zuyderzee Lyceum Emmeloord Junior, Midden- en Bovenbouw Zuyderzee Lyceum Emmeloord, Zuyderzee Lyceum Lemmer
Risicoanalyse management VariO 2018
Kwartaalrapportages locaties Zuyderzee Lyceum
Strategisch personeelsbeleidsplan VariO
Onderzoekskader 2017 voor het toezicht op het voortgezet onderwijs (geldig per 01-08-2019)
Geactualiseerd sectorakkoord VO 2018-2020
Convenant sponsorgelden
Op weg naar een professionele cultuur
Professioneel Statuut VariO

Bijlage Geformuleerde doelen schoolplan 2019-2023

Doel 1: In 2023 bieden de docenten binnen de kaders van leerlijnen en de mogelijkheden maatwerk in uitleg, steun en begeleiding van de leerling. De leerling wordt gezien en gesteund en gestimuleerd om prestaties te behalen. We erkennen de verschillen tussen leerlingen in niveaus en leerbehoeften en passen de inrichting van ons onderwijs hierop aan.

Doel 2: In 2023 benut de docent de mogelijkheden van ICT en eigentijdse leermiddelen zo optimaal mogelijk voor het verzorgen van zijn lessen en het digitaal vaardig maken van de leerlingen. De leerling werkt met digitale (adaptieve) leermiddelen die zijn leerbehoeften ondersteunen. Intern opgeleide iCoaches verzorgen aanvullende scholing door het geven van workshops en trainingen op alle locaties van het Zuyderzee Lyceum.

Doel 3: In 2023 werkt de leerling actief en gemotiveerd aan zijn LOB-portfolio. De leerling krijgt naast zijn diploma een plusdocument mee.

Doel 4: In 2023 leert de leerling in een betekenisvolle context binnen en buiten de school. De docent werkt in zijn vakgebied (en/of vakoverstijgend) samen met zijn collega's in de school en met partners in en buiten de regio.

Doel 5: In 2023 is het professioneel statuut geïmplementeerd, d.w.z. docenten (en vaksecties) hebben, binnen de wettelijke kaders en de onderwijsvisie, zeggenschap over en kunnen invloed uitoefenen op hun dagelijkse werk, de bijbehorende taken en hun (individuele) professionele ontwikkeling*.

Doel 6: In 2023 kunnen we tijdig bijsturen op gesignaleerde risicoleerlingen waardoor vertraging of uitval wordt voorkomen. Binnen de PDCA-cyclus is er voldoende zicht en sturing op ontwikkeling en begeleiding van leerlingen.

Doel 7: In 2023 is de uitvoering van het schoolveiligheidsplan VariO geïmplementeerd binnen het Zuyderzee Lyceum inclusief alle protocollen en procedures. Jaarlijks wordt de veiligheid en de tevredenheid onder leerlingen, ouders en medewerkers geëvalueerd. We streven naar zeer tevreden en kritische leerlingen, ouders en medewerkers in een veilige leeromgeving.

Doel 8: In 2023 zijn de onderwijsresultaten (R1, R2, R3, CE) tenminste voldoende en geven alle locaties uitvoering aan eigen geformuleerde resultaat-ambities.

Doel 9: In 2023 wordt er op iedere locatie systematisch en planmatig gewerkt aan de onderwijskwaliteit (volgens onderzoekskader inspectie). De doelen worden geëvalueerd, geanalyseerd, bijgesteld en zichtbaar vastgelegd in een PDCA-cyclus op leerling-, locatie- en bestuursniveau.

Doel 10: In 2023 werkt iedere medewerker samen met zijn collega's in ontwikkelteams, leergemeenschappen, professionele leerteams, o.i.d. Het Zuyderzee Lyceum kent een professionele cultuur, waarbij de medewerker professioneel gedrag en professionele communicatie laat zien (op individueel-, team- en organisatieniveau). Iedere medewerker is eigenaar van zijn eigen professionele ontwikkeling en eigen prestaties (in relatie tot de organisatiedoelen).

Doel 11: In 2023 zijn de uitgaven en inkomsten van het Zuyderzee Lyceum in balans zonder afbreuk te doen aan de onderwijskundige ambities en kwaliteit. De teams hebben zeggenschap over de inhoud van de locatiejaarplannen en daarmee mede invloed op de financiële keuzes van een locatie.